

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

KOMPLETNÍ ARCH PRVNÍ NOVINOVÉ ZNÁMKY SVĚTA - MODRÝ MERKUR

Arch 0,6kr./3cts. modrá, vydána v Rakouském císařství dne 1. ledna 1851. Uvedený arch pochází z období počátku tisku novinových známek v typu lb.

Tento kompletní arch modrého Merkura je opravdovou raritou. Novinová známka vydaná v modré barvě je považována za první novinovou známku světa. Rakouské císařství, jehož součástí byly i České země, zavedlo jako první stát na světě vyplácení novinových zásilek novinovými známkami. Známkou byla vydána 1. ledna 1851. Do současnosti se dochovaly jen dva stoblokové kompletní archy a jeden osmdesátiblok, který je vystaven v Poštovním muzeu v Praze. Jeden z kompletních archů se rovněž nachází na území České republiky v soukromém depozitu. Mnoho let byl uložen ve vídeňském poštovním archivu. Uvedený kompletní arch a osmdesátiblok pocházejí z období počátku tisku novinových známek a obsahují stejný typ lb. V modrém tiskovém provedení byl vydán celkem ve třech základních typech. Definitivní platnost první novinové emise byla ukončena ke dni 31. května 1864. Všechny poštovně nepoužité

známky ve větších blocích jsou svým výskytem velmi vzácné. Důvodem je skutečnost, že tato známka nebyla běžně prodávána veřejnosti na poštovních přepážkách. Byla určena jen pro administraci vydavatelů novinových titulů a poštovním zaměstnancům, kteří měli na starost vyplácení novinových zásilek.

Na známce je zobrazena hlava boha Herma, který byl ve starém Římě nazýván Merkur. Z předložených výtvarných prací byl vybrán návrh od brněnského rodáka působícího ve Vídni – rytce Josefa Axmanna. Tato novinová emise byla vydána celkem ve čtyřech barevných provedeních bez uvedené nominální hodnoty. V modré barvě byla určena výhradně k vyplácení novinových zásilek ve dvou měnách vzhledem k politickému uspořádání Rakouského císařství. Rakouské země v měně 0,6 krejcaru, italské provincie Lombardsko a Benátsko 3 centesimi. Novinová známka byla jako první na světě používána na jednotlivé tituly novinových tiskovin jako úhrada za poštovní přepravu adresátů.

MODRÁ RAKOUSKÁ NOVINOVÁ ZNÁMKA MERKUR 0,6 KREJCARU

Vydání 1851, katalogové číslo Mi:AT 6, sbírka Poštovního muzea, Praha, inv. č. ZNK61

Poštovně neupotřebená dolní část přepážkového archu o počtu 80 kusů jednotlivých známek, osmdesátiblok (8 řad po 10 známkách, s okrajem archu vlevo, vpravo a dole).

Záměr vydávat v Rakouském císařství novinové známky vznikl při úvahách o vydávání prvních výplatních poštovních známek. Ze soutěže, kterou posuzovalo rakouské ministerstvo obchodu, vyšel vítězný návrh grafika a rytce Josefa Axmanna. Byla to hlava římského boha Mercuria, ochránce cest a hranic, tradičního symbolu poštovníctví. Známkou se od sebe lišily pouze barvou – modrá jeden výtisk novin, žlutá pro deset výtisků novin a pro 50 výtisků novin byl Merkur v barvě růžové. Původní Axmannova rytina je dnes uložena ve Státním archivu ve Vídni. Známeček bylo vydáno 135 milionů kusů.

Osmdesátiblok se dostal do sbírek Poštovního muzea na jaře 1950. Po skončení druhé světové války došlo na základě dekretů prezidenta republiky ke konfiskacím majetku zrádců a kolaborantů a do vlastnictví státu, resp. Fondu národní obnovy (FNO), dostalo velké množství nemovitých i movitých věcí kulturní hodnoty. Přímoú správou tohoto majetku vykonávaly Národní kulturní komise (NKK) v Praze a v Brně, které byly zřízeny v roce 1947. V červnu roku 1950 byl mezi Ministerstvem pošt a NKK podepsán Depositní revers o převzetí konvolutu konfiskátů; součástí konvolutu bylo celkem 68 položek, mezi nimi i osmdesátiblok. Bohužel se nedochovaly podrobnosti o zdroji konfiskátů, z poznámek a zmínek jen vyplývá, že se mělo jednat o tzv. teplickou sbírku, tedy o kolekci s vazbou k městu Teplice v severních Čechách. Již v březnu téhož roku byly tyto konfiskáty prohlášeny za státní kulturní majetek a jako takové byly do sbírek muzea zapsány. V této souvislosti požádala NKK o provedení cenového odhadu podle cen z roku 1938; ocenění provedl Ervin Hirsch, expert Poštovního muzea, a cenu

osmdesátibloku odhadl na 150 000 korun. (Pro orientaci budíž uvedeno, že v roce 1938 byla cena osobního vozu Škoda Populár 16 500 korun. Necelých deset vozů!)

Poštovní muzeum vystavilo své rodinné stříbro, osmdesátiblok, ve stálé expozici, která se tehdy nacházela v Holečkově ulici v Praze na Smíchově. Byla otevřena 22. prosince 1953 v bývalém klášteře benediktinek Zvěstování Panny Marie u kostela sv. Gabriela v Praze na Smíchově. Tady, mezi dvěma skly ve vysouvacím rámu, byla rarita vystavena až do 17. března 1970, kdy byla ukradena dvěma neznámými mladíky, kteří při loupeži násilným způsobem přepadli průvodkyni muzea. Svaz českých filatelistů vypsal ihned odměnu 10 000 Kčs a ministerstvo pošt a telekomunikací 20 000 Kčs tomu, kdo jakýmkoliv způsobem přispěje k opětovnému získání uloupeného exponátu, jehož hodnotu tehdy odhadl časopis Filatelie na více než 100 000 dolarů. (Dolar byl tehdy za 7 korun, za 700 000 bylo tehdy možno získat 14 osobních vozů Škoda 1000 MB, který stál 50 tisíc Kčs.) Karel Adler, tehdejší vedoucí Poštovního muzea v Praze, ve svém posudku vytvořeném pro vyšetřovatele Věřejné bezpečnosti bezprostředně po krádeži uvedl cenu 300 000 Kčs. (Přibližně šest škodovek.) Vyšetřovatelé zafungovali dobře a ukradený osmdesátiblok se za pár měsíců vrátil nepoškozený do sbírek muzea.

Poštovní muzeum zadalo soudněznalecký posudek osmdesátibloku v roce 1998, zněl na jeden milion korun (čtyřikrát Škoda Favorit LX). V roce 2004 Poštovní muzeum oblesalo svým raritním exponátem Mezinárodní výstavou poštovních známek MonacoPhil 2004, uspořádané v Monaku Světovým klubem elity filatelie Club de Monte Carlo. Pro pojištění účely byl proveden soudněznalecký odhad ceny osmdesátibloku, a to na částku 2,5 milionu korun (asi sedm vozů Fabia Classic). V současné době není osmdesátiblok trvale vystavován ve stálé expozici. Je zapůjčován výjimečně a vždy jen na krátkodobé výstavy, u nichž je garance důkladných bezpečnostních opatření.

300 %

COMPLETE PRINTING SHEET OF THE WORLD'S FIRST NEWSPAPER STAMP ISSUED – BLUE MERCURY

Sheet 0.6 Kr. / 3 Cts. blue, issued in the Austrian Empire on 1 January 1851. The said sheet dates from the period of the beginning of the printing of newspaper stamps in the lb type.

This complete sheet of Blue Mercury is a real rarity. The newspaper stamp issued in blue colour is considered to be the world's first newspaper stamp. The Austrian Empire, of which the Czech lands were a part, was the first country in the world to introduce franking of newspaper items using newspaper stamps. The stamp was issued on 1 January 1851. To date, only two complete sheets of 100 stamps have been preserved, and one block of eighty stamps, which can be found in the Postal Museum in Prague. One of the complete sheets is also in the territory of the Czech Republic in a private depository. For many years it was stored in the Vienna Postal Archive. The said complete sheet and the block of eighty stamps come from the period of the beginning of the printing of newspaper stamps and contain the same lb type. In the blue print version, it was issued in a total of three basic types. Definitive validity of the first newspaper issue was terminated on 31. of May 1864. All postally unused stamps in larger blocks are very rare in terms of their occurrence. This is due to the fact that this stamp was not normally sold to the public at post counters. It was intended only for the administration of newspaper publishers and postal employees who were in charge of franking newspaper items.

The stamp shows the head of the god Hermes, who was called Mercury in ancient Rome. From the submitted works of art, a design by a Brno native working in Vienna – the engraver Josef Axmann – was selected. This newspaper issue was issued in a total of four colour versions without the stated nominal value. In blue colour, it was intended exclusively for franking newspaper items in two currencies due to the political organization of the Austrian Empire: Austrian lands in 0.6 Kreuzer, Italian provinces of Lombardy and Veneto in 3 Centesimi. The newspaper stamp was the first in the world to be used for individual titles of newspaper publications as payment for postal transport to addressees.

Mapa Rakousko-uherské monarchie, rok 1850 Map of the Austro-Hungarian Monarchy, 1850

BLUE AUSTRIAN NEWSPAPER STAMP MERKUR 0.6 KR.

Issue 1851, catalogue number Mi:AT 6, collection of the Postal Museum, Prague, inventory No. ZNK61

Postally unused lower part of the counter sheet with 80 pieces of individual stamps, a block of 80 stamps (8 rows of 10 stamps, with the sheet margin on the left, right and bottom).

The intention to issue newspaper stamps in the Austrian Empire arose from the consideration of issuing the first postage stamps. The competition, judged by the Austrian Ministry of Commerce, was won by design of the graphic artist and engraver Josef Axmann. It was the head of the Roman god Mercurius, protector of roads and boundaries, a traditional symbol of the postal industry. The stamps differed only in colour – blue for one copy of the newspaper, yellow for ten copies of the newspaper and pink Mercury for 50 copies of the newspaper. Today, the original Axmann's engraving is stored in the State Archives in Vienna. Altogether 135 million stamps were issued.

The block of eighty stamps became part of the collections of the Postal Museum in the spring of 1950. After the end of the Second World War, the property of traitors and collaborators was confiscated on the basis of decrees of the President of the Republic and a large number of immovables and movables of cultural value passed into the ownership of the state or, more precisely, the National Reconstruction Fund (Fond národní obnovy – FNO). This property was directly administered by National Cultural Commissions (Národní kulturní komise – NKK) in Prague and Brno,

which were established in 1947. In June 1950, a Deposit Reverse was signed between the Ministry of Posts and NKK on the takeover of the volume of confiscated items; the volume included a total of 68 items, including the block of eighty. Unfortunately, the details of the source of the confiscated items have not been preserved, the notes and mentions only indicate that it was supposed to be the so-called Teplice collection, i.e. a collection with a connection to the town of Teplice in northern Bohemia. As early as in March of the same year, these confiscated items were declared state cultural property and as such were entered in the museum's collections. In this context, NKK asked for a price estimate based on 1938 prices; the appraisal was carried out by Ervin Hirsch, an expert at the Postal Museum, who estimated the price of the block of eighty at 150 000 crowns. (To give some idea, it should be noted that in 1938, the price of the Škoda Populár passenger car was 16 500 crowns. A little less than ten cars!)

The Postal Museum exhibited its family silver, the block of eighty, in a permanent exhibition, which was then located in Holečkova Street in Prague's Smíchov. It was opened on 22 December 1953 in the former Benedictine convent of the Annunciation of Our Lady at St. Gabriel's Church in Prague's Smíchov. Here, between two glasses in a sliding frame, the rarity was exhibited until 17 March 1970, when it was stolen by two unknown young men who forcibly attacked the museum guide during a robbery. The Union of Czech Philatelists (Svaz českých filatelistů) immediately announced a reward in the amount of 10 000

Tvůrce grafického návrhu a rytec Merkuru

Author of the graphic design and engraver of Mercury

Josef Axmann
(1793-1873)

Stálá expozice Poštovního muzea ve sloupové síni kláštera sv. Gabriela v Praze na Smíchově, 70. léta 20. stol.

Permanent exposition of the Postal Museum in the column hall of St. Gabriel's monastery in Prague's Smíchov, 1970s

Czechoslovak crowns and the Ministry of Posts and Telecommunications a reward in the amount of 20 000 Czechoslovak crowns to anyone who would in any way contribute to the recovery of the stolen exhibit, the value of which was then estimated by the magazine Filatelie at more than 100 000 dollars. (At that time, the dollar was worth 7 crowns; for 700 000 crowns, it was possible to get 14 Škoda 1 000 MB passenger cars which cost 50 000 Czechoslovak crowns each.) Karel Adler, then the head of the Postal Museum in Prague, stated the price of 300 000 Czechoslovak crowns (approximately six Škoda cars) in his expert opinion prepared for the Public Security (Věřejná bezpečnost) investigators immediately after the theft. Investigators worked well and the stolen block of eighty returned to the museum's collections undamaged in a few months.

The Postal Museum commissioned a sworn expert's opinion on the block of eighty in 1998, it was appraised at one million crowns (four Škoda Favorit LX passenger cars). In 2004, the Postal Museum sent its rarity exhibit to the MonacoPhil 2004 International Exhibition of Postage Stamps, organized in Monaco by the Club de Monte-Carlo de l'Elite de la Philatélie. For insurance purposes, a sworn expert's estimate of the price of the block of eighty was made, at 2,5 million crowns (approximately seven Škoda Fabia Classic passenger cars). At present, the block of eighty is not permanently displayed in a permanent exposition. It is lent exceptionally and always only for short-term exhibitions, where there is a guarantee of thorough security measures.

PRESTIGE PHILATELY CLUB PRAGUE

Společnost WAITE & SAVILLE LTD. založili v roce 1892 pánové Fred Waite a Jason Saville ve vesničce Otley, Yorkshire, Spojené království. Jako první postavili balicí stroje na noviny a později se orientovali na výrobu tiskařských strojů. V Československu se jejich stroje využívali k ocelotisku z plochých desek od dvacátých let minulého století.

The company WAITE & SAVILLE LTD. was established in year 1892 by gentlemen Fred Waite and Jason Saville in small village Otley, Yorkshire, United Kingdom. They were building newspaper wrapping machines at first and later they concentrated on production of printing machines. In Czechoslovakia their machines were used for recess printing from flat plates since 1920's.

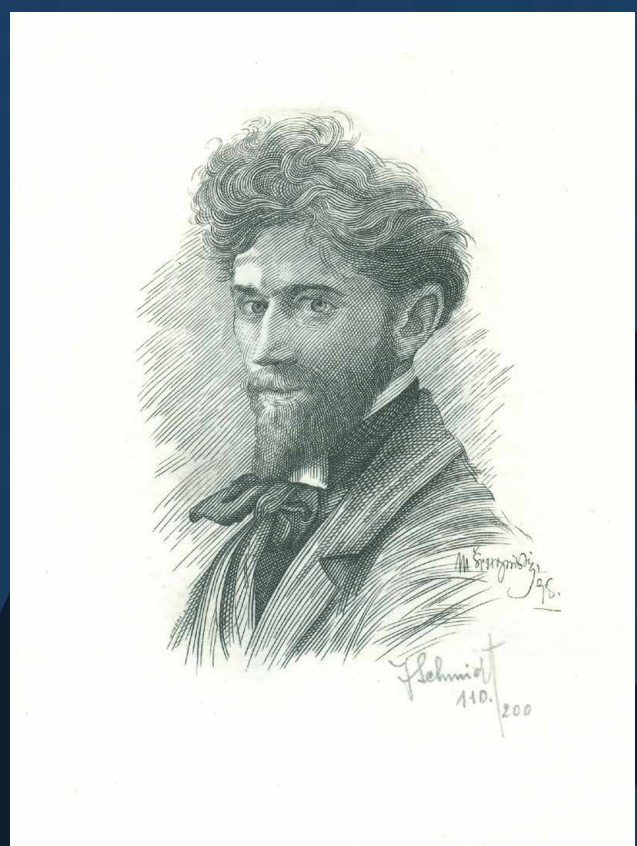

OCELOTISK Z PLOCHÝCH DESEK

🇬🇧 RECESS PRINTING FROM FLAT PLATES

Max Švabinský

český malíř a grafik, jeden z nejvýznamnějších zakladatelů moderního výtvarného umění 20. století, autor mnoha čs. poštovních známek a bankovek

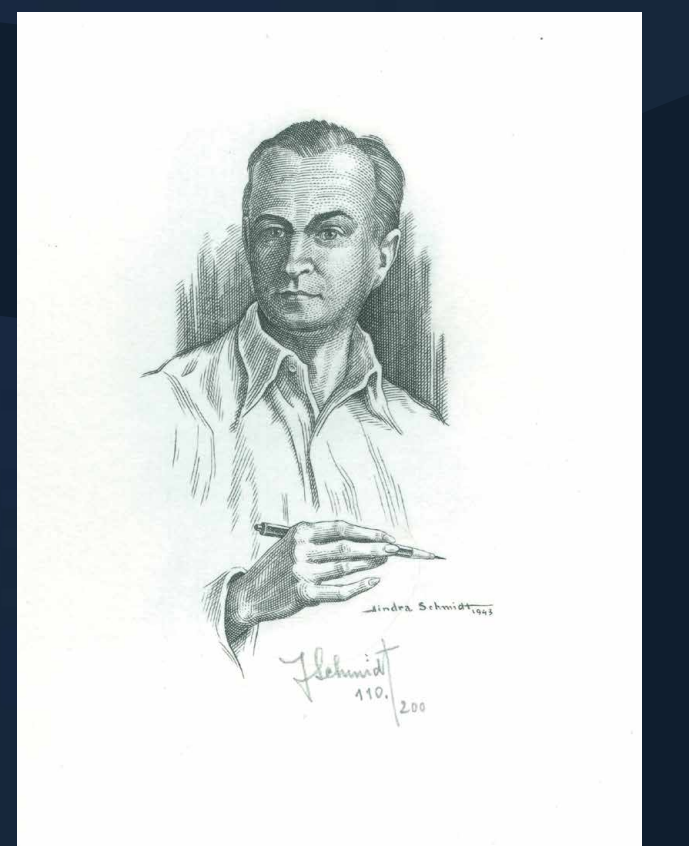

17. září 1873 v Kroměříži
10. února 1962 v Praze

A Czech painter and graphic artist, one of the most significant founders of Czech modern art of the 20th century, author of many Czechoslovakian postal stamps and banknotes

Jindra Schmidt

vynikající český rytec, tvůrce velkého množství československých i cizích poštovních známek a bankovek

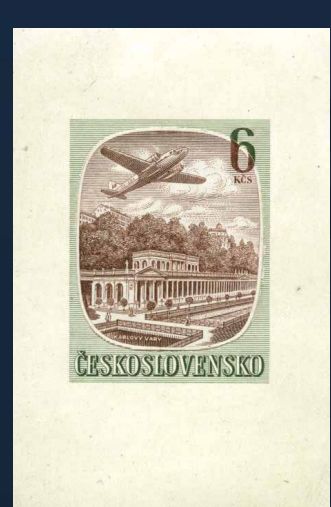
24. června 1897
v Račicích u Jaroměře
12. března 1984 v Praze

An excellent Czech engraver and author of a large amount of Czechoslovakian and foreign postal stamps and banknotes

Ocelotisk z plochých desek je tisková technika náročná na přesnou ruční práci, a tedy z výrobního hlediska zdlouhavá a drahá. Její pomocí se však dosahují mimořádně působivé výsledky, v očích mnoha polygrafických odborníků i sběratelů dokonce nejlepší ve srovnání s ostatními technikami používanými pro tisk známek. Ocelotisk z plochých desek byl v Československu pro tisk známek využíván už v meziválečném období i v první poválečné dekádě, vždy šlo ovšem o tisk jednobarevný. Koncem třicátých let byly vydány dvoubarevné aršíky k filatelickým výstavám v Bratislavě a Praze, každá známka však byla tištěna pouze jednou barvou. Tiskový list

Praha 1950 – Stará Praha byl dokonce vytištěn čtyřbarevně, ale opět obsahoval pouze jednobarevné známky. Z této doby však pocházejí doklady o prvních snahách o vytištění známky vícebarevně, jde o pokusy rytce Jindry Schmidta z přelomu let 1950 a 1951, o dvoubarevnou leteckou známku ze série *Československé lázně* (obr. 1). Na první československé vícebarevné známky zhotovené touto tiskovou technikou si však sběratelé museli počkat dalších pět let. Šlo o čtyřznámkovou emisi *Lidové kroje I* (obr. 2) z roku 1955, jejímiž autory byli zkušení tvůrci československých poštovních známek Karel Svolinský a Jindra Schmidt. Nová emise měla mimořádný ohlas u nás

i v zahraničí, proto ji každý rok následovala další série tištěná stejnou technikou. Oponentem vícebarevné grafiky byl významný český umělec prof. Max Švabinský, kterého ke změně postoje k této tiskové technice přesvědčil až jeho *dvorní rytec* Jindra Schmidt. Jejich následné společné dílo, emise *Motýli 1961*, představuje vyvrcholení celého přechodu od jednobarevného k vícebarevnému ocelotisku z plochých desek. Vystavený akvarel je návrh, podle kterého výtvarná komise Československé pošty odsouhlasila vydání devíti z deseti navržených známek. Desátou navrženou známkou, která nebyla přijata, vyryl další vynikající český rytec Miloš Ondráček v roce 1998 (obr. 3).

obr. 1 / pic. 1

obr. 2 / pic. 2

obr. 3 / pic. 3

The recess printing from flat plates is a print technique that demands precise hand work and hence from the manufacturing point of view is lengthy and expensive. However, it produces exceptionally impressive results in the eyes of the experts in printing industry and collectors alike and is considered as best in comparison with other techniques applied for printing stamps. The recess printing from flat plates was already used in our country in the period between the wars and in the first post-war decade, only of course in single colour. By the end of the thirties miniature sheets in two colours were issued for philatelic exhibitions in Bratislava and Prague containing stamps which were only in one colour. Sheet *Prague 1950* –

Old Prague was even printed in four colours, but again it contained only single colour stamps. From this time there is evidence about the first attempts at multicolour printing – in particular we are talking about the endeavours of the engraver Jindra Schmidt in between 1950 and 1951 to produce a two-coloured stamp with aviation theme from the series *Czechoslovak Spas* (pic. 1). However, the collectors had to wait another five years before the first Czechoslovak multicolour postage stamps printed with this technique became available. It was the four-stamp issue *Folk Costumes I* (pic. 2) from 1955; the authors were experienced creators of Czechoslovak postage stamps Karel Svolinský and Jindra Schmidt. The new issue received a very favourable reception at home

as well as abroad, and so further issues appeared every following year. The multicolour graphic arts was opposed by a prominent Czech artist, prof. Max Švabinský, who was only persuaded to change his stance on this printing method by his *chief engraver* Jindra Schmidt. Their subsequent joint work, the issue of *Butterflies 1961*, represents the culmination of the entire transition from single colour to multicolour recess printing from flat plates. Present aquarelle is a proposal which the art's committee of Czechoslovak Post Office approved issue nine of ten propose stamps. The tenth designed stamp, which was not accepted, was engraved by another great Czech engraver Miloš Ondráček in year 1998 (pic.3).

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

PRVNÍ KORESPONDENČNÍ LÍSTEK SVĚTA - PRVNÍ DEN POUŽITÍ

Vznik prvního korespondenčního listku světa
Pioneer in the creation of the world's first postcard

HISTORIE VZNIKU

První se o vzniku korespondenčního listku mluvilo na páté německo-rakouské poštovní konferenci konané 30. listopadu 1865 v německém městě Karlsruhe. Účastníkům konference byl rozdan novátorský spis německého poštovního rady Heinricha von Stephana s návrhem o zavedení *otevřeného korespondenčního listku* v poštovním styku. Tento návrh byl účastníky konference pečlivě prozkoumán, získal si kladnou odezvu a následně byl přijat. K jeho realizaci však nakonec v Německu nedošlo. Německo bylo rozděleno na množství samostatných států, panovala zde nejednotnost v administrativě, a především zavedení zabránila obava ze ztráty příjmů z poštovního. Konference v Karlsruhe se zúčastnil za rakouskou stranu sekční šéf ministerstva obchodu Wilhelm Kolbensteiner, který seznámil svého přítele Dr. Emanuela Herrmanna s myšlenkou zavedení korespondenčních listků. Dr. Emanuel Herrmann působil jako profesor národního hospodářství na Vojenské akademii Marie Terezie ve vídeňském Novém Městě. 26. ledna 1869 uveřejnil v deníku Neue Freie Presse, vydávaném ve Vídni, článek *Über eine neue Art der Korrespondenz mittels der Post*, kde zdůvodnil případné zavedení korespondenčního listku.

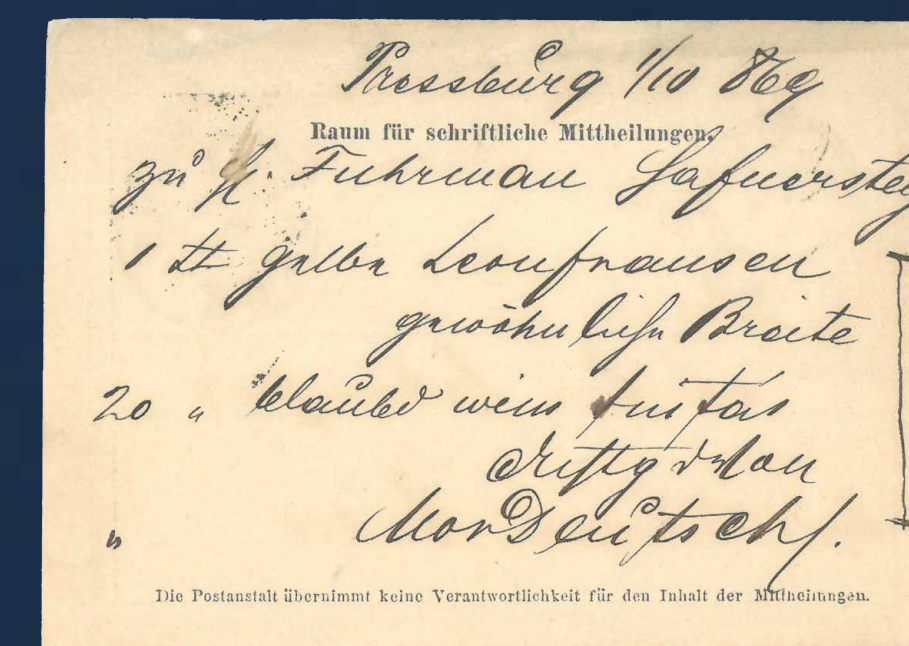
THE FIRST POSTCARD IN THE WORLD - ITS FIRST DAY IN USE

History of creation

The creation of a postcard was mentioned for the first time at the 5th Austro-German postal conference held in Karlsruhe, Germany, on 30 November 1865. A visionary document put together by Heinrich von Stephan, a Prussian postal official, was handed out to those in attendance, containing a proposition of introducing an *open post-sheet* to postal communication. Although his proposition was well received at first, postal officials eventually denied it because they believed that nobody would give up their privacy and if so, that a cheaper substitute for letters would reduce their revenue. Prussia eventually implemented the postcard in 1870. Austria was represented at the Karlsruhe conference by Wilhelm Kolbensteiner a department chief of the Ministry of Commerce, who spoke of this revolutionary idea to his friend, Dr. Emanuel Herrman a professor of national economy at the Theresian Military Academy in Wien Neustadt. On January 26, the Viennese Neue Freie Presse newspaper published Dr. Herrman's article, called *Über eine neue Art der Korrespondenz mittels der Post*, where he argued for the implementation of the postcard.

Dr. Emanuel Herrmann
(1839-1902)

Unikátní použití prvního dne vydání

Dopisnice odeslaná dne 1. října 1869 z poštovního úřadu v Bratislavě (Pozsony) do Vídně. Podací razítko na natištěné známce i příchozí razítko WIEN 2. 10. 1869 (9h) na přední straně. Z obsahu na zadní straně dopisnice vyplývá, že se jedná o obchodní korespondenci (objednávka látek). Z hlediska vzácnosti se jedná teprve o druhý známý exemplář prvního dne uherské verze! Tato dopisnice byla nalezena v malé sbírce v USA v prosinci 2014 a její předchozí historie je neznámá. Byl to objev unikátní rarity mimořádného významu, zejména pro poštovní historii Slovenska.

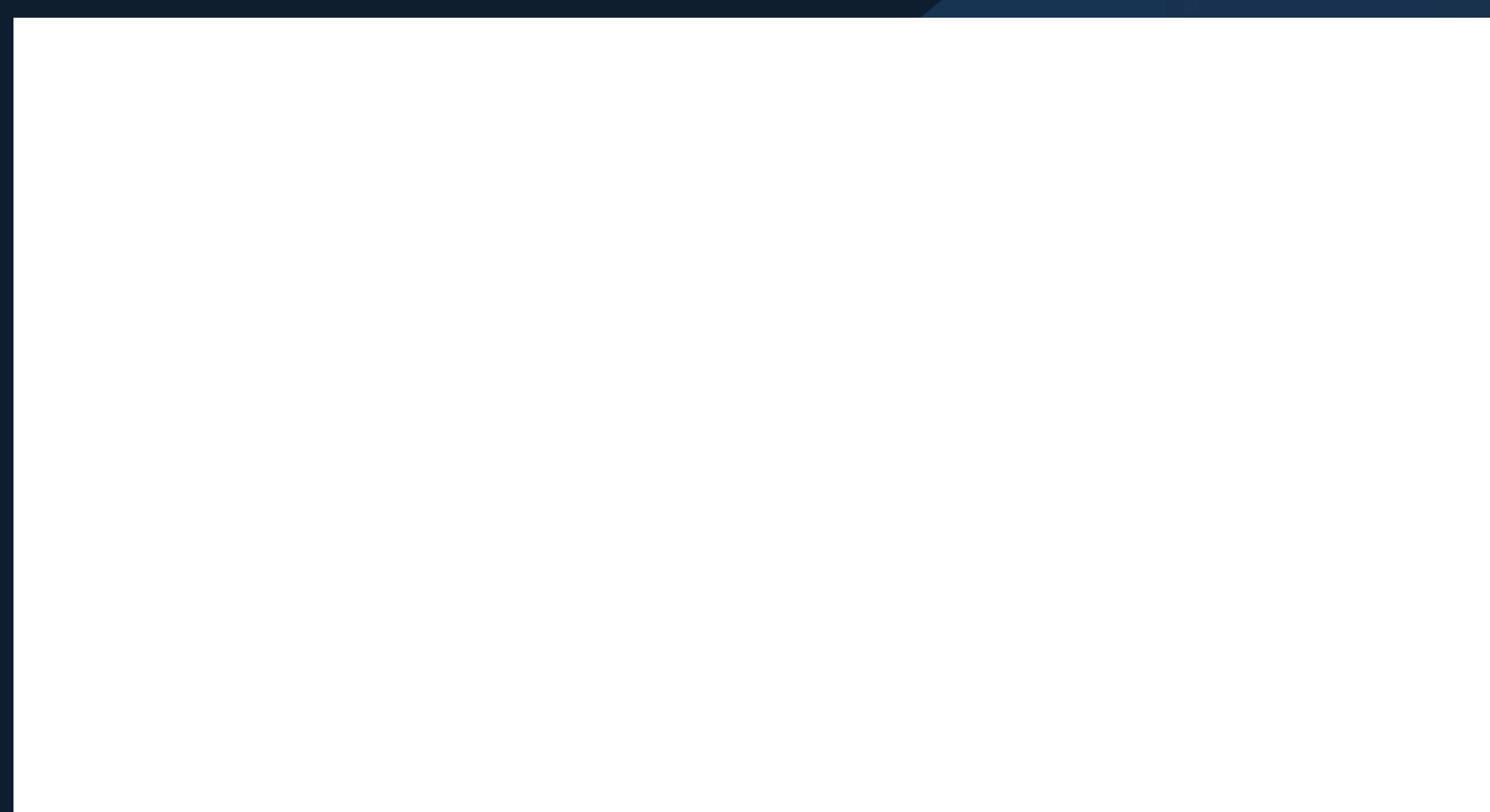
Unique use on the first day the issue

A postcard sent on 1 October 1869 from a post office in Bratislava. A mailing /POZSONY/ postmark is visible on the stamp with an arriving WIEN 2. 10. 1869 (at 9 a.m.) postmark in the front. It is clear from the contents of the writing on the backside, that it is a sales correspondence. It is only the second known specimen of the first day of the Hungarian version! This postcard was discovered in small collection in USA in December 2014, its previous history is unknown. It was a discovery of a unique rarity of great importance, especially for postal history of Slovakia.

Dobová pohlednice Poštovního úřadu v Bratislavě z roku 1898

A period postcard of the Bratislava post office from 1898

Okamžitý úspěch

Článek se dostal do rukou tehdejšího ředitele rakousko-uherských pošt baronu Vincentu Malymu von Vevanovič, který pochopil smysl Herrmannova návrhu a začal ho podporovat a realizovat. Jediná neshoda mezi nimi byla ve výši poštovního. Maly navrhol 3 kr., Herrmann 2 kr. Nakonec bylo dohodnuto poštovné ve výši 2 kr. První korespondenční listek světa se začal používat od 1. října 1869. Následoval okamžitý úspěch, během tří měsíců používání se prodalo 2 930 000 listků. Za první rok bylo zakoupeno cca 9 500 000 listků.

Instant success

The article reached the Austro-Hungarian Postmaster's General Vincenz Baron Maly von Vevanovič, who understood the points, that Dr. Herrman was making, and started supporting and realizing the idea. The only discord between them was regarding postal costs, Maly proposed 3 Kr., whereas Herrman proposed 2 Kr. An agreement was reached and the costs were set at 2 Kr. The first postcard in the world was introduced on 1 October 1869 and it gained immediate success. 2 930 000 postcards were bought during the first 3 months of use and 9 500 000 during the first year.

Vydání

První korespondenční listek (dále též dopisnice) na světě byl vydán dne 1. října 1869 na základě výnosu ministerstva obchodu č. 21.18.916.1832 ze dne 22. září 1869. V dohodě s maďarským ministrem obchodu bude Poštovní správa vydávat korespondenční listky, počínajíc 1. říjnem 1869 podle dále uvedených směrnic. Tyto listky se budou používat pro krátká písemná sdělení do všech míst rakousko-uherského mocnářství bez ohledu na vzdálenost a bude pro ně jednotná sazba 2 krejcarů za kus. Následující směrnice upravuje prodej těchto listků a způsob jak se na ně může psát a jak se s nimi zachází:

Issue

The first postcard in the world was issued on 1 October 1869 based on the No.21.18.916.1832 decree issued by the Ministry of Commerce from 22 September 1869. The postal administration will issue postcards in accordance with the Hungarian Minister of Commerce from 1 October 1868 abiding by the following directives. These cards will be used for short written communication in all of the Austro-Hungarian Empire, no matter the distance and they will have a unified tariff of 2 Kreuzer per piece. The following directives regulate the sales of these cards, the manner of writing on them and how to handle them:

- Korespondenční listky s vtištěnou známkou mohou být prodávány u všech poštovních úřadů a ve všech prodejních poštovních známkách za cenu dvou krejcarů. Posílají se otevřeně bez jakéhokoliv příplatku.
- Stejně jako dopisy musí být opatřeny přesnou adresou, tj. křestním jménem a příjmením adresáta, místem určení a přesnou adresou ulice (pokud nejde o poste restante). Za místem určení u venkovských míst je třeba uvést i okres, jestliže několik obcí má stejné jméno. Jestliže obec nemá svou poštu, je třeba uvést poštovní úřad, pod který spadá. Adresa se píše na čelní stranu listku.
- Zadní strana listku je určena pro psané sdělení pisatele. Může být napsána inkoustem, tužkou, barevnou tužkou, ale je třeba dbát, aby vše bylo čitelné a nesmazalo se.
- V současné době mohou být listky zasílány do všech míst rakousko-uherské monarchie stejně jako dopisy. Mohou být podávány doporučené proti zaplacení pravidelného poplatku a nálepka doporučené se lepí na zadní stranu listku vedle tištěného upozornění: místo pro sdělení pisatele.
- Neplatí se dodatečné poštovné za další postoupení listku na jinou adresu v jiném místě, než je uvedeno v adrese, ani za vrácení listku pisateli.
- Pro místa, kam nedochází pravidelně listonoš, je třeba zvláštního příplatku (1 krejcar) za dopravu.
- Poštovní správa neodpovídá za obsah sdělení. Nicméně jsou poštovní úřady oprávněny ve shodě s nařízením týkajícím se dopisu s urážlivými poznámkami v adrese (poštovní regulativ z 8. března 1865) vyloučit listky z dopravy a doručení, jestliže jsou na nich oplzlosti, potupné poznámky či jiné texty, na něž se vztahují trestné činy.
- Listky, které se před odesláním náhodou nebo omylem staly nepoužitelné, mohou být za (1 krejcar) vyměněny tímž způsobem a za těchto podmínek, které upravují výměnu pokazených obálek s natištěnými známkami.
- Čísařská a královská poštovní správa je povinna vzít na vědomí výše uvedené směrnice a musí zachovávat tyto pokyny:

Rozdělení monarchie

Vzhledem k rozdělení monarchie na rakouskou a uherskou část byly ke dni 1. října 1869 vydány dvě varianty korespondenčního listku, a to německá a maďarská.

Separation of the monarchy

Due to the separation of the monarchy on an Austrian and a Hungarian part, two variants of the postcards were issued on 1 October 1869, a German one and a Hungarian one.

Německá varianta
German variant

Maďarská varianta
Hungarian variant

Specifikace

Dopisnice měly velikost cca 122x85 mm, byly vtištěny knižiskem na hlazeném kartónovém papíru barvy šedobílá, bílá až žlutobílá. Natištěná známka císaře Františka Josefa hodnoty 2 kr. pochází ze vzoru výplatní emise z roku 1867.

Specifications

The postcard's dimensions were 122x85mm. They were printed on smooth carton paper with grey white and white to yellow white colours. The 2 Kreuzer stamp of Emperor Franz Joseph, comes from a design of an emission 1867.

Vídeň 22. září 1869

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

PŘELOMOVÝ ROK 1918

Německé Čechy

Provincie Německé Čechy (Deutsch-Böhmen) vznikla dne 29. 10. 1918 prohlášením jejích zástupců v Říšském sněmu (Reichsrat). Provincie se týž den přihlásila ke státnímu útvaru Německé Rakousko (Deutsch-Österreich) a vytvořila zemskou vládu (Landesregierung) a zemský parlament (Landesversammlung). V čele státního útvaru stáli politici Raphael Pacher (20. 10. 1918 – 4. 11. 1918) a Rudolph Lodgmann von Auen (5. 11. 1918 – 16. 7. 1920). Na území provincie žilo 2,3 mil. obyvatel a její rozloha činila 15 000 km², hlavním městem byl Liberec (Reichenberg). Město Liberec obsazeno čs. vojáků dne 16. 12. 1918, úřady provincie Německé Čechy předsídily dne 14. 12. 1918 do Vídně, kde sídlily v budově Parlamentu. Provincie oficiálně zanikla St. Germainskou mírovou smlouvou ke dni 16. 7. 1920.

BREAKING YEAR OF 1918

German-Bohemia

The German-Bohemia Province (Deutsch-Böhmen) was established on 29. 10. 1918 by a declaration of its representatives at the Austrian Parliament (Reichsrat). The province immediately announced its accession to the German-Austria State (Deutsch-Österreich) and created own government (Landesregierung) and Parliament (Landesversammlung). The leaders of the province were the politicians Raphael Pacher (20. 10. 1918 – 4. 11. 1918) and Rudolph Lodgmann von Auen (5. 11. 1918 – 16. 7. 1920). The provincial territory counted 2.3 mil. inhabitants and consisted of 15 000 km² territory. The province capital was Liberec (Reichenberg). The City of Liberec was controlled by the Czechoslovak soldiers since 16. 12. 1918, the German-Bohemian authorities left the capital city on 14. 12. 1918 departing for Vienna, where they occupied a part of the former Reichsrat building. The province was officially dissolved by the St. Germain Peace Treaty coming into effect as at July 16, 1920.

Hans Hartl
(1858-1939)

Člen vlády provincie Německé Čechy v roce 1918

Portrait of Mr. Hans Hartl, the member of the government of the German-Bohemia Province (1918)

Poštovní známka státu Německé Rakousko (Deutsch-Österreich) s vyobrazením budovy vídeňského parlamentu, kde v letech 1918-1920 sídlily exilové úřady provincie Německé Čechy (Mi. 284, 1920)

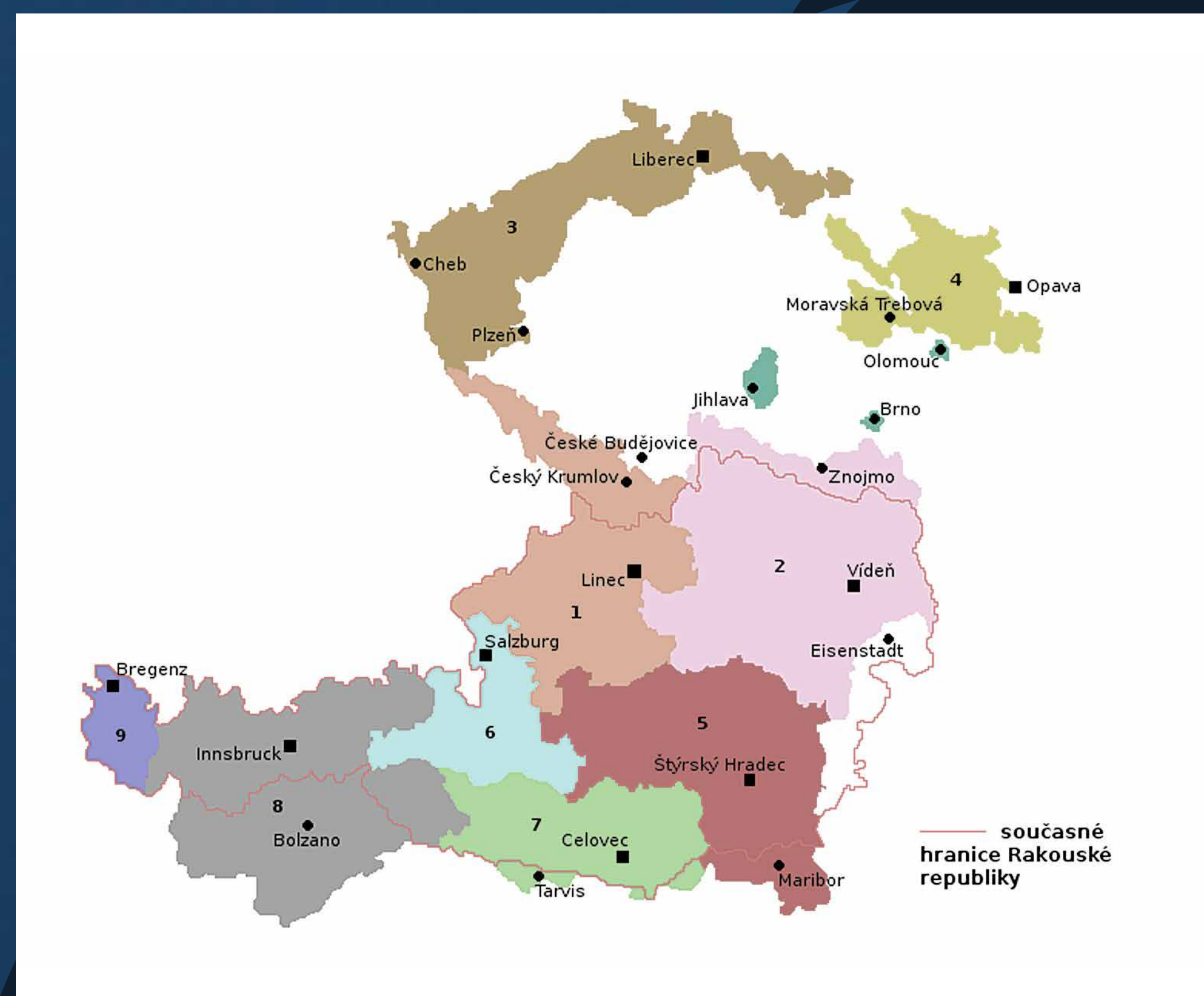
Postage stamp issued by the German-Austria (Deutsch-Österreich) in 1920 (Mi. 284) showing the Austrian Parliament building used as a seat of the exile authorities of the German-Bohemia Province in 1918-1920

I přes tvrdé soupeření Čechů a Němců v roce 1918 se obyvatelé Německých Čech stali plnoprávními občany Československa a až do období 1937/1938 žili v míru, spolupráci a prosperitě se svými českými spoluobčany. (Více informací je dostupných v mém článku publikovaném v časopise Filatelie č. 5 – 9 / 2012.)

Poštovní známky státu Deutsch-Österreich byly vydány v prosinci 1918 a byly zřejmě přiděleny i na poštovní úřady nacházející se na území provincie Německé Čechy. V Rakousku byly tyto ceniny platné do 31. 10. 1920, z území ČSR se velmi výjimečně vyskytují celistvosti jimi vyplacené v prosinci 1918.

Despite to the hard competition among the Czechs and Germans in 1918, the inhabitants of former German-Bohemia Province become the full rights/duties citizens of Czechoslovakia living in the peace, co-operation and prosperity with the Czech population until 1937/1938. (You can find more information about the subject in my article published in the Filatelie Magazine # 5 – 9 / 2012.)

The Deutsch-Österreich postage stamps were issued by the German-Austria in December 1918 and they likely were allocated also to the German-Bohemia post offices. The stamps were valid in Austria until Oct. 31, 1920. We know very limited number of postal items mailed on the Czechoslovak territory being franked with the stamps in December 1918.

Mapa německojazyčných provincií v Rakousku, Českých zemích, Slovinsku a Tyrolsku (1918)

Map of the German speaking provinces existing in 1918 in Austria, Czech Lands, Slovenia and Tyrol

Soukromý dopis odeslaný dne 24. 12. 1918 z Radonic u Kadaně (Radonitz) do Luby u Chebu (Schönbach-Lubitschgrund) vyplacený rakouskou poštovní známkou s přetiskem Deutsch-Österreich (Mi. 234); je známo méně než 5 takovýchto celistvostí.

Private letter sent on Dec. 24, 1918 from Radonice u Kadaně (Radonitz) to Luby u Chebu (Schönbach-Lubitschgrund) franked with the Austrian definitive postage stamp overprinted "Deutsch-Österreich" (Mi. 234); less than 5 such covers have been reported.

Úřady

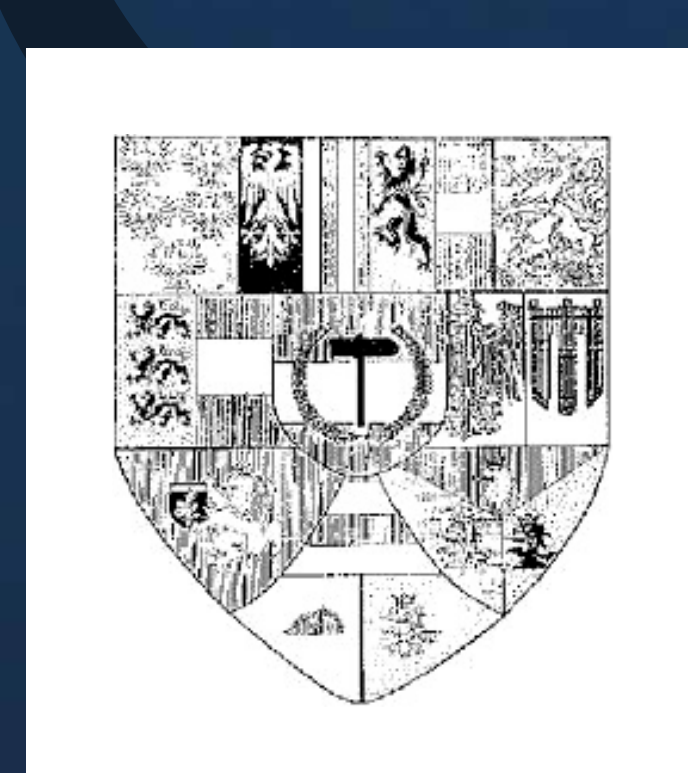
Dopis Zemské vlády pro Německé Čechy odeslaný z Liberce dne 25. 11. 1918 na Poštovní ředitelství Ústí/Labem, kam dorazil dne 28. 11. 1918. Jeho obsahem je návrh přepravy poštovních zásilek podaných na poštu v Rokytnici/Jizerou (Rochlitz) do železniční stanice Zelené údolí/Kořenov (Grüntal) a odtud bude po místní železniční trati převezena do stanice Tanvald a odtud dopravena řádnou vlakovou poštou č. 129/130 Tanvald-Liberec (Tannwald-Reichenberg) do hlavního města provincie. Návrh byl poštovním ředitelstvím zřejmě přijat a od 5. 12. 1918 realizován. Spis byl uložen do archivu dne 7. 12. 1918.

Dopis je podepsán zástupcem zemské vlády, panem Hansem Hartlem (1858-1939) z Liberce, který byl v letech 1911-1918 poslancem Říšské rady a v letech 1918-1919 poslancem Provisorického národního shromáždění Německého Rakouska (Provisorische Nationalversammlung). V letech 1918-1919 byl dále členem vlády provincie Německé Čechy. Od roku 1920 do roku 1929 byl Hans Hartl členem Senátu čs. Národního shromáždění.

Authorities

Letter sent from Liberec on Nov. 25, 1918 by the German-Bohemia Government to Postal Directorship in Ústí/Labem, where it arrived on 28. 11. 1918. The document proposed transportation of the mail posted at Rokytnice/Jizerou (Rochlitz) post office to the Zelené údolí/Kořenov (Grüntal) railway station, from where it can be transported to Tanvald continuing the journey by the regular train post offices no. 129/130 operated on route Tanvald-Liberec (Tannwald-Reichenberg). The proposal was likely accepted by the postal directorship and followed since Dec. 5, 1918. The official file was put into the record office on 7. 12. 1918.

The above letter was signed by Mr. Hans Hartl (1858-1939) acting as member of the government. Mr. Hartl was a member of Austrian Parliament (Reichsrat) since 1911 continuing the political career by membership in the Temporary Parliament of German-Austria (Provisorische Nationalversammlung) as well as in the German-Bohemia Government. He was also member of the upper chamber of the Czechoslovak Parliament (Senate) in period 1920-1929.

Úřední znak provincie Německé Čechy (Deutsch-Böhmen, 1918)

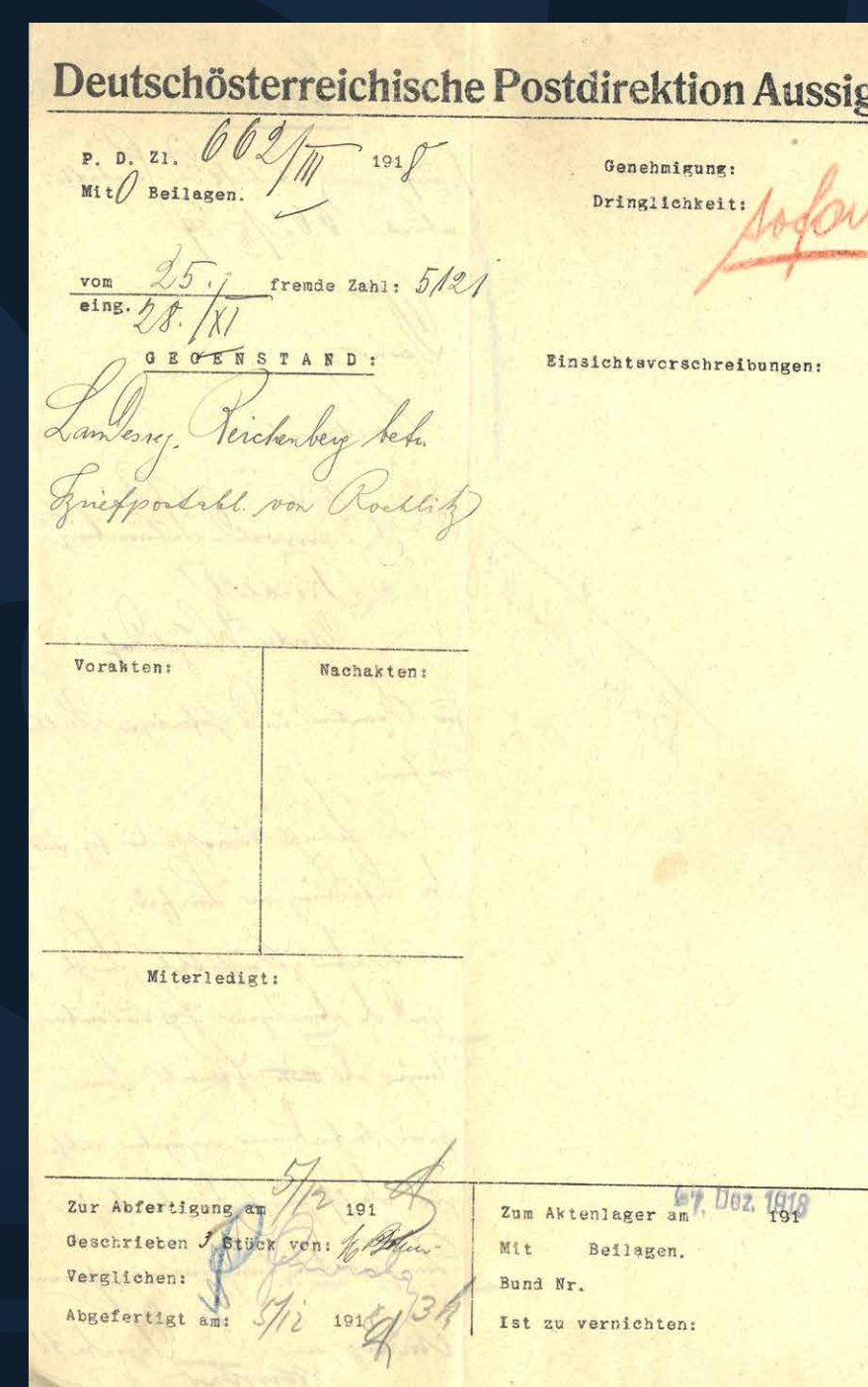
Official seal of the German-Bohemia Province (Deutsch-Böhmen, 1918)

Poštovníctví

Poštovní záležitosti na území Německých Čech spadaly stejně jako ve zbytku Německého Rakouska do kompetence Státního úřadu pro živnosti, průmysl a obchod ve Vídni. Tento úřad vydal dne 10. 11. 1918 výnos č. 107/P-1918, kterým vytvořil zcela nové Poštovní ředitelství v Ústí/Labem (Deutschösterreichische Postdirektion Aussig). To soupeřilo se již existujícím Poštovním ředitelstvím v Praze o kontrolu poštovníctví na území provincie Německé Čechy. Ústecké ředitelství pracovalo zřejmě do 18. 12. 1918, poté muselo přesunout svůj klíčový personál do Německého Rakouska.

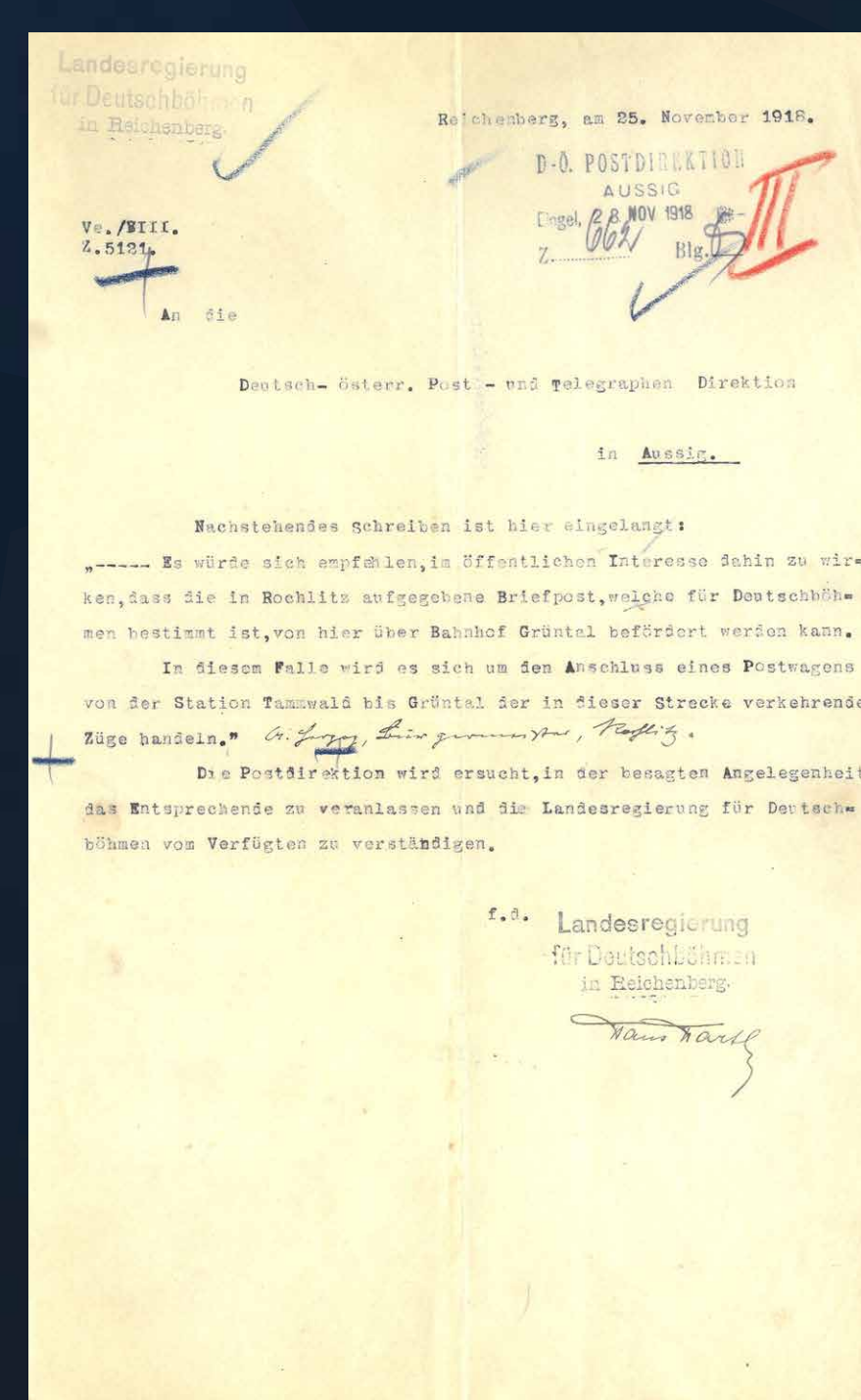
Postal Affairs

The postal operation on territory of the German-Bohemia Province was similarly to the remaining regions of German-Austria managed by the State authority for commerce, industry and trade in Vienna. The authority issued on Nov. 10, 1918 a declaration on creating the new Postal Directorship in Ústí/Labem (Deutschösterreichische Postdirektion Aussig) competing with the already existing Prague Postal Directorship about controlling the German-Bohemia postal affairs. The Ústí/Labem Postal Directorship likely existed until Dec. 18, 1918, when it moved its key crew to German-Austria.

Obal úřední složky Německého rakouského poštovního ředitelství Ústí/Labem (Deutschösterreichische Postdirektion Aussig, 1918)

Cover page of an official file created by German-Austrian Postal Directorship in Ústí/Labem (Deutschösterreichische Postdirektion Aussig, 1918)

Obsah výše zmíněné úřední složky – dopis Zemské vlády pro provincii Německé Čechy (Landesregierung für Deutsch-Böhmen in Reichenberg) na poštovní ředitelství do Ústí/Labem s úředními razítky vlády i poštovního ředitelství (1918)

A content of the above mentioned file – letter written by the Provincial Government of German-Bohemia (Landesregierung für Deutsch-Böhmen in Reichenberg) to the German-Austrian Postal Directorship in Ústí/Labem showing the official cancels of the government as well as the postal directorship (1918)

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

VYDÁNÍ PRVNÍ ZNÁMKY RAKOUSKÉ ŘÍŠE 1850

Laurenz Koschier
(1804-1879)

Představení a podrobnější vývoj 1. emise známek Rakouského císařství 1850-1858

Rakouský státní úředník Laurenz Koschier původem z Krainu (dnešní Slovinsko) značně předběhl svou dobu z pohledu poštovního myšlení. Již v roce 1836 podal poštovní správě ve Vídni písemný návrh, jak reformovat poštovní systém zavedením *aufklebbare Briefstempel* (= nalepovací poštovní známky). Jeho návrhy byly zamítnuty ne jednou, ale třikrát, a to v letech 1836, 1842 a 1848.

Konečně v roce 1849 byla správa největšího středoevropského státu připravena uvažovat o zavedení známek. V květnu 1849 vyslala rakouská poštovní správa státního úředníka Dr. Johanna Jakoba Herze na inspekční cestu do zahraničí, aby prostudoval známkový systém. V červenci roku 1849 umístil Dr. Hertz ve své zprávě doporučení zavést navrhované *aufklebbare Briefmarken* v habsburské monarchii za účelem zjednodušení zpoplatnění a logistiky listovního provozu. Navrhl vytvořit tři vzdálenostní zóny s dodatečnou zónou pro místní dopisy a tiskoviny, což vedlo k 5 denominacím (1,2,3,6,9 K) pro monarchii. Dr. Herz se také vyjádřil k tomu, jak by známky měly vypadat: buď jako císařův portrét anebo rakouský erb.

THE FIRST STAMP ISSUE OF THE AUSTRIAN EMPIRE 1850

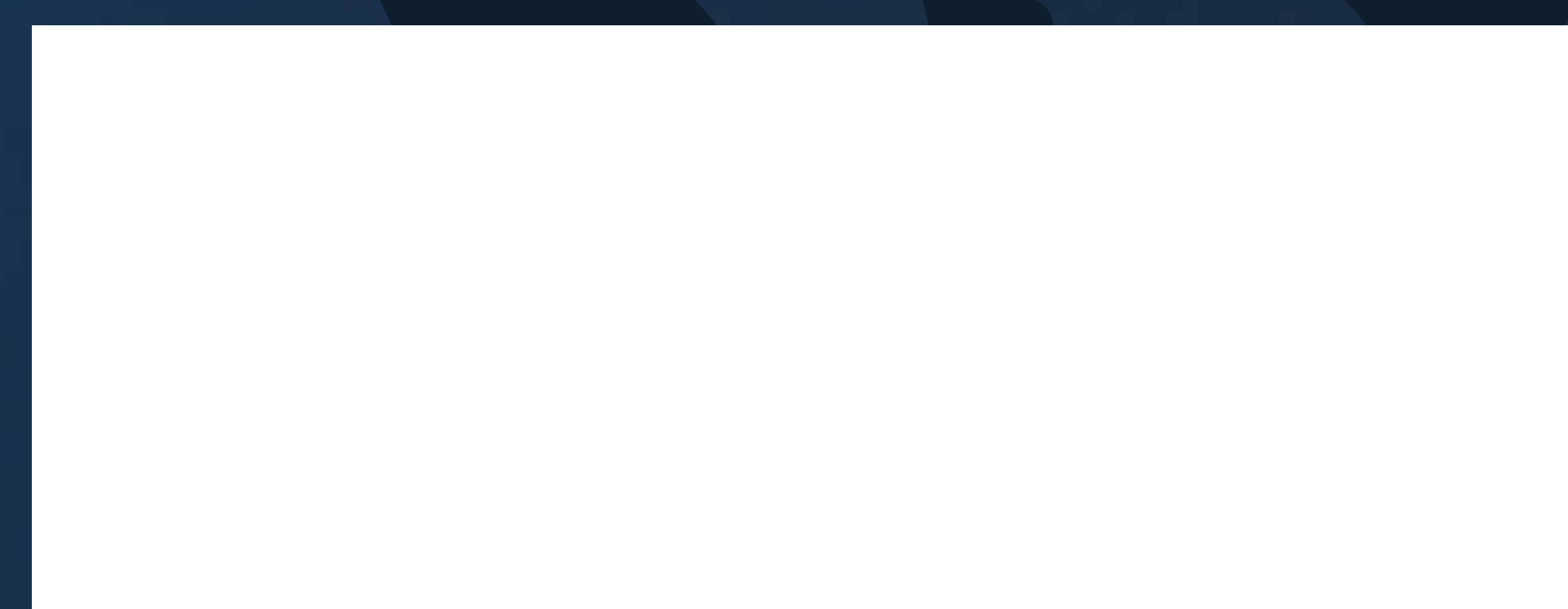
*The introduction and further development
of the first stamp issue of the Austrian
Empire 1850-1858*

Finally in 1849, the administration of the largest central European state was ready to consider the introduction of stamps. In May 1849, the Austrian postal administration sent the civil servant Dr Johann Jakob Herz on an inspection tour abroad to study the stamp system. In July 1849 Dr Hertz placed in his report the recommendation to introduce *aufklebbare Briefmarken* (stick-on stamps) in the Habsburg Monarchy in order to simplify the charging and logistics of letter traffic. He suggested to create three distance zones with additional local letters and printed matters, this led to 5 denominations (1,2,3,6,9 Kreuzer), for the Monarchy. Dr Herz also commented on how the stamps should like: he suggested the emperor's portrait or the Austrian coat of arms as the stamp image.

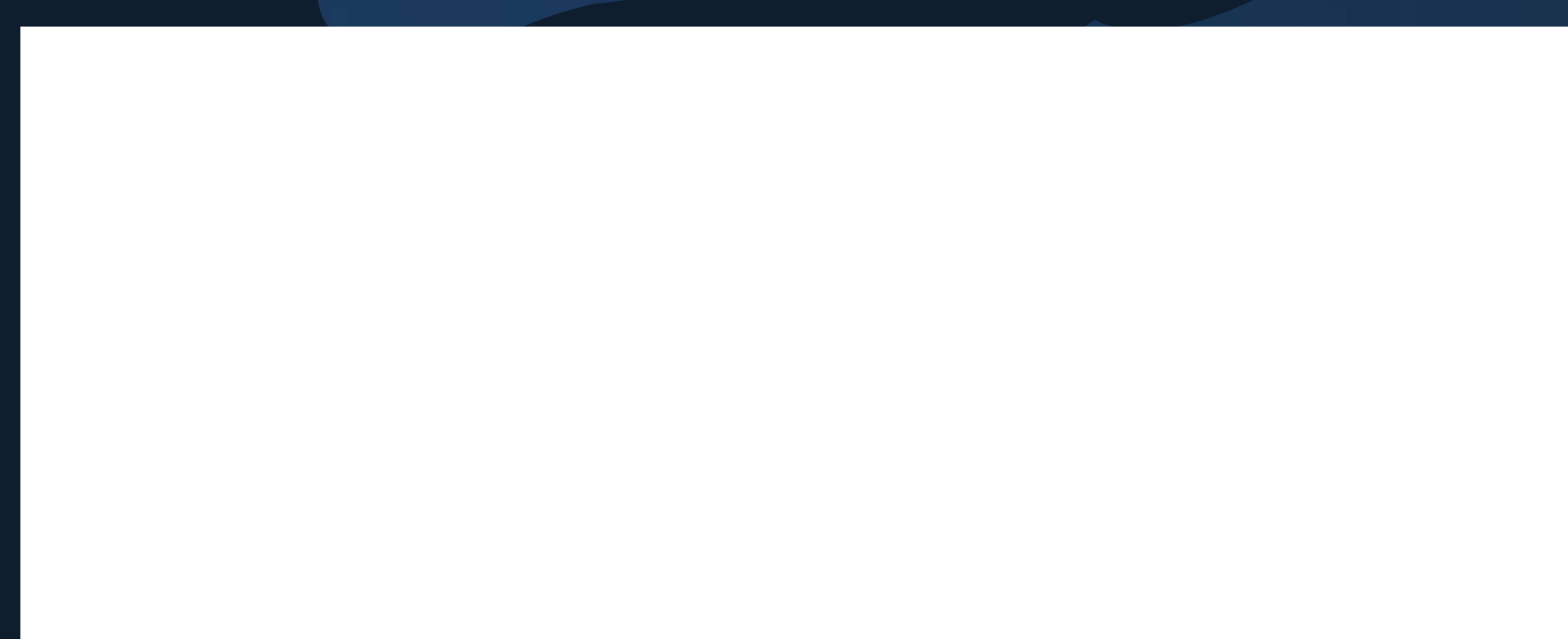
Návrhy Merkur pro 1. emisi známek od Josefa Axmanna v 5 nominálních hodnotách a 2 měnách z roku 1850

Mercure designs for the 1st stamp issue by Josef Axmann in 5 denominations and 2 currencies in 1850.

Největší známé celky zkusmých tisků 6kr a 1fl (gulden) z r. 1850, spojený svislý pár hodnot 6kr a 1fl (existuje pouze 5ks!)

Largest known units of the 6 kr and 1 fl proofs 1850, se-tenant proof of the 6 kr and 1 fl values in a vertical pair (only 5 exist!)

První vydání známek Rakouského císařství v prvním vydání 1850

The first stamp issue of the Austrian Empire in its first edition 1850

Čtyřblok ze 3kr nátisků z roku 1851 v modré barvě

Block of four of the 3 kr proof of 1851 in blue

Dvojice nátisku 3kr z roku 1851 v černé barvě

Pair of the 3 kr proof of 1851 in black

Axmannův Merkur

Ve stejné době na příkaz ministerstva obchodu nechal ředitel Staatsdruckerei, Auer von Welsbach, vyrobit další návrh pro vydání poštovního razítka slavnému rytci, Josefu Axmannovi. Pro tento návrh byla zvolena daleko složitější, dražší a mnohem odolnější metoda měditisku. Josef Axmann zvolil jako známkový obraz Merkurovy hlavy, které odpovídaly vkusu doby *biedermeieru* a byly společností chápány v politicky turbulentní době bez jakéhokoli politického kontextu v multietnické monarchii. Kromě toho bylo pro Staatsdruckerei běžné používat hlavy Merkura pro cenné papíry. Těchto 5 různých vzorů bylo, stejně jako ty, které se používají u bankovek, vyrobeno v různých velikostech a buď s vousatými nebo bezvousými tvářemi – symbolizujícími nominální hodnoty Kreuzer a Centesimi. Tento návrh však neměl nic společného s návrhem Dr. Herze. Poštovní správa odmítla návrhy Josefa Axmanna jako příliš složitá a příliš drahá na výrobu. Správa však Axmannovu myšlenku Merkurovy hlavy na známce krátce poté realizovala v návrhu první novinové známky na světě – modrého, žlutého, růžového a rumělkového Merkura. Axmann tak dosáhl světového věhlasu ve filatelii.

The Axmann's Mercur

At the same time and with the order of the Trade Ministry, the director of the Staatsdruckerei, Auer von Welsbach, had the famous engraver Josef Axmann produce another design for the postmark issue. For this design, the far more complicated, expensive, and much more forgery-proof method of copperplate printing was chosen. Josef Axmann chose Mercury heads as the stamp image, as they corresponded to the taste of the Biedermeier period and were understood in the politically turbulent time without any political context in the multi-ethnic monarchy. Furthermore, it was common for the Staatsdruckerei to use the Mercury heads for value papers. The 5 different designs were, just like the ones used for banknotes, made in different sizes and either with bearded or beardless faces - symbolising Kreuzer and Centesimi denominations. However, this design had nothing in common with Dr Herz's proposal. The postal administration rejected Josef Axmann's designs as too complicated and too expensive to produce. However, Axmann's idea of the Mercury head on stamp was executed by him shortly afterwards in the design of the world's first newspaper stamp, the blue, yellow rose and red Mercury, and achieved world fame in philately.

Josef Axmann
(1793-1873)

Slavný rytec a tvůrce měditiskových rytin pro první vydání známek a proslavených novinových známek.

Famous engraver and creator of the mercure essays for the first copperplate issue and the famous mercury newspaper stamps.

První emise

Rytec Carl Hermann Tautenhayn vytvořil konečný návrh známky první rakouské emise v oceli na základě nápadu Dr. Herze. Dne 5. února 1850 byla zadána objednávka na první emisi známek habsburské říše u Státní tiskárny ve Vídni, kde bylo vyrobeno celkem asi 20 milionů známek za použití poměrně jednoduchého knihtiskového procesu v pěti různých nominálních hodnotách a dvou různých měnách, známky byly distribuovány po celé monarchii do května 1850.

Od ředitele Tiskárny se očekávalo zvýšení bezpečnosti známky díky velmi úspěšnému zavedení známky. Proto docházelo k neustálému vývoji a experimentům se známkami. Stále znovu a znovu byly podávány návrhy na ministerstvo obchodu a poštovní správu – zpočátku hlavně týkající se papíru a lepidel. V březnu 1851 byly vyrobeny tisky v hodnotě 3 K v modré a černé barvě, aby se otestoval papír a pogumování.

Navíc byly v roce 1852 zahájeny zkoušky s perforovacími stroji, aby se zvýšila použitelnost s ohledem na separaci známek. Po zcela neúspěšném pokusu se známkou 3 K (nedochoval se žádný kus) byly v srpnu 1852 zahájeny další pokusy se známkou 1 K a také s bílými, pogumovanými listy papíru, z nichž se dochovalo velmi málo jednotlivých kusů. Perforace se však ukázala jako příliš křehká a známky se v sériové výrobě nadále vyráběly nezoubkované, což se pak s 2. vydáním v roce 1858 změnilo.

Z 1. emise Rakouska bylo v letech 1850 až 1858 vyrobeno celkem asi 280 milionů známek.

First issue

The engraver Carl Hermann Tautenhayn created the final stamp design of the first Austrian issue in steel based on Dr Herz's idea. On February 5th, 1850, the order for the Habsburg Empire's first stamp issue was placed with the Staatsdruckerei in Vienna, where a total of about 20 million stamps were produced using the comparatively simple letterpress printing process in five different denominations and two different currencies and distributed throughout the entire Monarchy by May 1850.

The director of the Staatsdruckerei was expected to increase the security of the stamp that had just been very successfully introduced. Therefore, there was constant development and experimentation in the production of stamps. Over and over, submissions were made to the Ministry of Trade and the postal administration, initially mainly concerning paper and gumming. In March 1851, proofs of the 3 Kreuzer value were produced in blue and black to test the paper and gumming.

Furthermore, in 1852 trials with perforating machines were initiated in order to increase the usability with regards to the stamp separation. After a completely failed attempt with the 3 Kreuzer stamp - of which no piece has survived - further trials were initiated in August 1852 with the 1 Kreuzer stamp as well as with white, gummed paper sheets, of which very few individual pieces have survived. However, the perforation proved to be too fragile, and the stamps continued to be produced imperforated in the series production, which then changed with the 2nd issue in 1858.

About 280 million stamps were produced in total from the 1st issue of Austria between 1850 and 1858.

Zavedení poštovní známky

V červenci 1849 bylo na konferenci poštovní správy, ministerstva obchodu a Císařsko-královské dvorní tiskárny a Státní tiskárny (Staatsdruckerei) ve Vídni, rozhodnuto o zavedení poštovní známky. V září 1849 se ministr obchodu, Freiherr von Bruck, hlásil císaři Františku Josefu I., který dne 25. září 1849 podepsal dekret o zavedení poštovní známky v Rakouském císařství. Datum vydání bylo stanoveno na 1. června 1850. Na zavedení nového systému hodnocení, včetně vývoje a výroby nových známek a tím celého distribučního systému pro celé rozsáhlé území monarchie, tedy zbývalo pouhých 8 měsíců.

V říjnu 1849 byl Dr. Herz povýšen na vrchního státního úředníka, aby předložil ministerstvu obchodu konečné návrhy týkající se vzhledu, stavu, použití, zrušení, prodeje a zpoplatnění známek. Kolem roku 1849/50 zahájil Dr. Herz jednání s ředitelem státní tiskárny – Auerem Ritterem von Welsbachem, ohledně výroby první emise známek. Tiskárna si tak vydobyla dobré jméno pro výrobu státních tiskovin a úředních cenných papírů, zejména za dob svého ředitele von Welsbacha. Auer byl konfrontován s představami Dr. Herze, které byly z jeho odborného úsudku nedostatečné z hlediska technologie výroby a ze stránky bezpečnostních prvků.

Dr. Herz představil své nápady jistému úředníkovi Staatsdruckerei, jehož jméno se nedochovalo, který vyrobil nejprve *dřevěný štoček* a po několika drobných úpravách i *štočky* ocelové, o nichž máme několik důkazů v nominálních hodnotách 6kr a 1 Zlatý.

The postage stamp introduction

In July 1849, at the Postal Authority, the Trade Ministry and k.k. Hof- und Staatsdruckerei conference in Vienna it was decided to introduce the postage stamp. In September 1849, the Minister of Trade, Freiherr von Bruck, reported to Emperor Franz Joseph I, who signed the decree introducing the postage stamp in the Austrian Empire on September 25th, 1849. The date of issue was set for June 1st, 1850. Therefore, there were only 8 months left to introduce a new rating system including the development and production of new stamps and thus the whole distribution system for the entire vast territory of the Monarchy.

In October 1849, Dr Herz had been promoted to Senior Civil Servant given the task of submitting final proposals to the Ministry of Trade on the appearance, condition, use, cancellation, sale and charging of stamps. Around 1849/50 Dr Herz started his negotiations with the director of the Staatsdruckerei, Ritter Auer von Welsbach, regarding the production of the first stamp issue. The Staatsdruckerei had acquired a good reputation for the production of state printed matter and official value papers, especially under its director Auer von Welsbach. Auer was confronted with Dr Herz's ideas, which, from his expert point of view, were insufficient in terms of production technology and security features.

Dr Herz presented his ideas, to an official of the Staatsdruckerei, whose name has not been preserved, who then produced a wooden cliché and, after some slight modifications, steel clichés, of which we have a few proofs in the denominations of 6 Kreuzer and 1 Gulden.

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

BRITSKÁ GUYANA

BRITISH GUIANA

Eluzivní Cotton reels

Poštovní provoz v oblasti dříve holandské a od r. 1831 britské kolonie s novým názvem *Britská Guyana* existoval od konce 18. století. V roce 1850 bylo na základě velké poptávky obchodníků a majitelů plantáží po poštovních službách (zejména v oblasti Demerara s hlavním městem Georgetown) přistoupeno k vydání prvních známek, později zvaných *Cotton reels*.

Guyana se tak stala teprve čtvrtým britským zámořským územím s vlastními známkami a zároveň prvním v Americe. Vydání inicioval vrchní poštmistr E.T.E. Dalton v hlavním městě Georgetown a jeho projekt schválil zvláštním výnosem guvernér celé kolonie sir Henry Barkly. Známky měly nominál 4C, 8C a 12C pro různá doručovací pásma v kolonii a r. 1851 vyšla ještě 2-centová pro lokální provoz v Georgetownu.

Royal Gazette of British Guiana

Byly tištěny v tiskárně novin *Royal Gazette of British Guiana* na barevných papírech různých typů a odstínů, coby urgentní zakázka E.T.E. Daltona. Tedy, obdobně jako třeba POST OFFICE na Mauritiu, v lokálních a velmi improvizovaných podmínkách. Vznikly podivuhodné a naprosto originální kruhové známky pomocí tisku hranou stočené mosazné pásky, s naleťovanými běžnými tiskárenskými písmeny a číslicemi tvořícími nápis BRITISH GUIANA a nominální hodnotu. Tištěny ručně, čtyřmi těmito stočenými páskami (tiskový list měl tedy 4 pole a rozeznáváme tak 4 tiskové typy), obyčejnou tiskařskou barvou, písmena poskládaná nepravidelně a v jiném fontu, než označení nominálu. Z archů se známky oddělovaly vystřížením, buď do čtverce (jsou velkými raritami), nebo do kruhu. Brzy po zrodu filatelie byla rozpoznána vzácnost těchto známek (poprvé se objevily v katalogích v r. 1864) a záhy patřily jen do těch nejvýznamnějších sbírek.

They were printed in the *Royal Gazette of British Guiana* newspaper printing-house on coloured papers of various types as an urgent contract from E.T.E. Dalton. Similarly to the origins of for example POST OFFICE Mauritiu stamps, they were created under local and very improvised circumstances. This led to remarkable and completely original circular stamps printed using the edge of a rolled up brass tape, to which common printing letters and numbers were soldered, creating the British Guiana + denomination inscription. The stamps were hand-printed using 4 of these rolled up tapes at once (thus 1 printing sheet had 4 stamp positions and we discern 4 print types) with common printing colour and the letters were placed irregularly and in a different font than the one used for the denominations. Stamps were separated from the sheets by being cut out, either in squares (very rare) or in circles. The rarity of these stamps was recognized shortly after the birth of philately (appearing in catalogues for the first time in 1864) and soon became part of only the most significant collections.

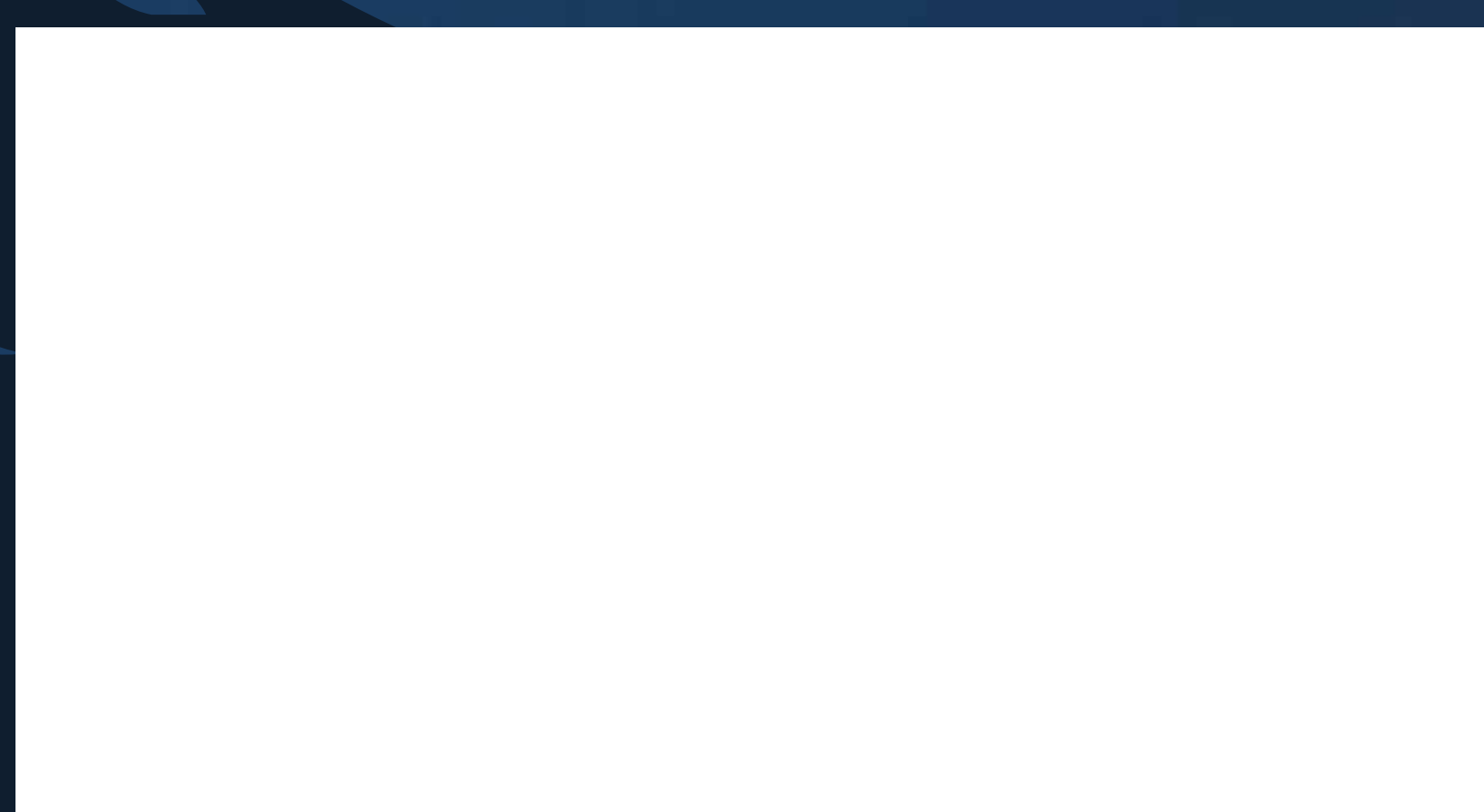
In 1850 the entire colony had 20 post offices all of which were supplied with these first stamps before the 1 July 1850.

Prepayment of Letters will be necessary in all cases, to facilitate which, Postage Stamps of the respective values of 4, 8 and 12 cents are being printed and will be ready for sale on or before the 24th instant at the Post Offices in Georgetown and New Amsterdam and at the different Receiving Offices.

E. T. E. Dalton D.P.M.G.
(Royal Gazette, 15. 6. 1850)

V celé kolonii se nacházelo v r. 1850 dvacet poštovních úřadů a všechny byly před 1. 7. 1850 vybaveny těmito prvními známkami.

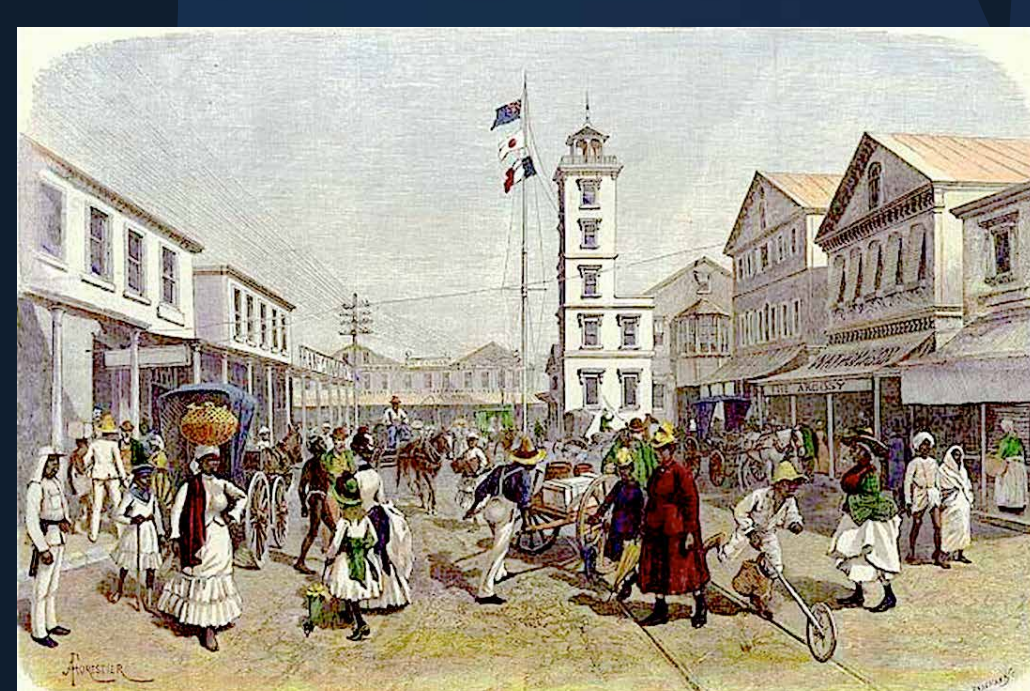
Ve všech případech bude nutné dopisy předplácet. Aby to bylo možné, tak se v tuto chvíli tisknou známky v hodnotách 4, 8 a 12 centů, které budou připraveny k prodeji před, nebo 24. tohoto měsíce na všech poštách v Georgetownu a Novém Amsterdamu a na různých poštovních úřadech.

Cotton reels 1850; 4 Cents, 8 Cents, 12 Cents v kruhovém stříhu s iniciálou EDW. Všechny s razítkem DEMERARA (Georgetown). Známky 8C a 12C pocházejí ze sbírky Philippa von Ferrary, což jim dodává další exkluzivní rozměr; žlutá 4C je jediná v ČR! Tato sestava představuje největší konvolut Cotton reels v českých sbírkách.

Cotton reels 1850; 4 Cents, 8 Cents and 12 Cents with a circular cut and EDW initials. All with DEMERARA (Georgetown) postmarks. Stamps 8C and 12C come from the collection of Philippa von Ferrary making them exclusive pieces; the yellow 4C is the only specimen in the Czech Republic! This is the largest Cotton reels set in Czech collections.

Water Street, Georgetown, kresba z r. 1888. V budově s věží se nacházel poštovní úřad, odkud byly r. 1850 vypraveny zásilky s vystavenými známkami. Dům s poštou byl zničen při požáru r. 1945. Vlevo pak vedla ulice High Street, kde mj. sídlila redakce *Royal Gazette of British Guiana*.

Water Street, Georgetown, drawing from 1888. The building with the tower were the premises of the local post office, from where mailings were sent in 1850. The building was destroyed during a fire in 1945. The street on the left was High Street, the location of the *Royal Gazette of British Guiana* editorial department.

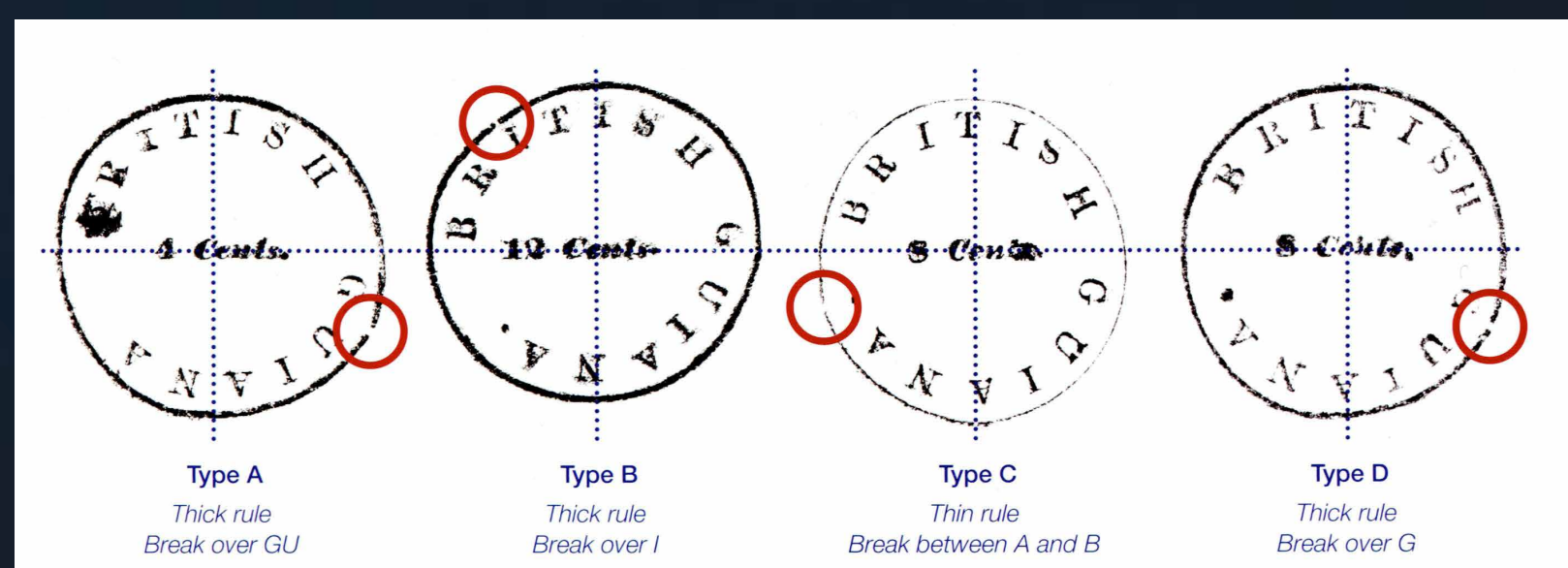
Signatury na známkách

Při jednoduchém tisku byly za účelem ochrany proti padělání všechny Cotton reels před jejich poštovním použitím opatřeny iniciálami jmen poštovních úředníků. Iniciály E.D.W. Edmonda D. Wight jsou také k nalezení na slavné známce britská Guyana 1C magenta.

Signatures on Stamps

All of the Cotton reels carried initials of postal clerks as a precaution against fraud due to their simple print. The E.D.W. initials of Edmond D. Wight also appear on the famous 1C Magenta British Guiana stamp.

E.D.W. = E.D. Wight, Clerk Colonial Department of Post Office
E.T.E.D. = E. T. E. Dalton, Deputy Postmaster-General
H.A.K. = H.A. Killikelly, Clerk Post Office, Georgetown
J.B.S. = J.B. Smith, Clerk Imperial Department of Post Office
W.H.L. = W. H. Lorimer, a railway clerk

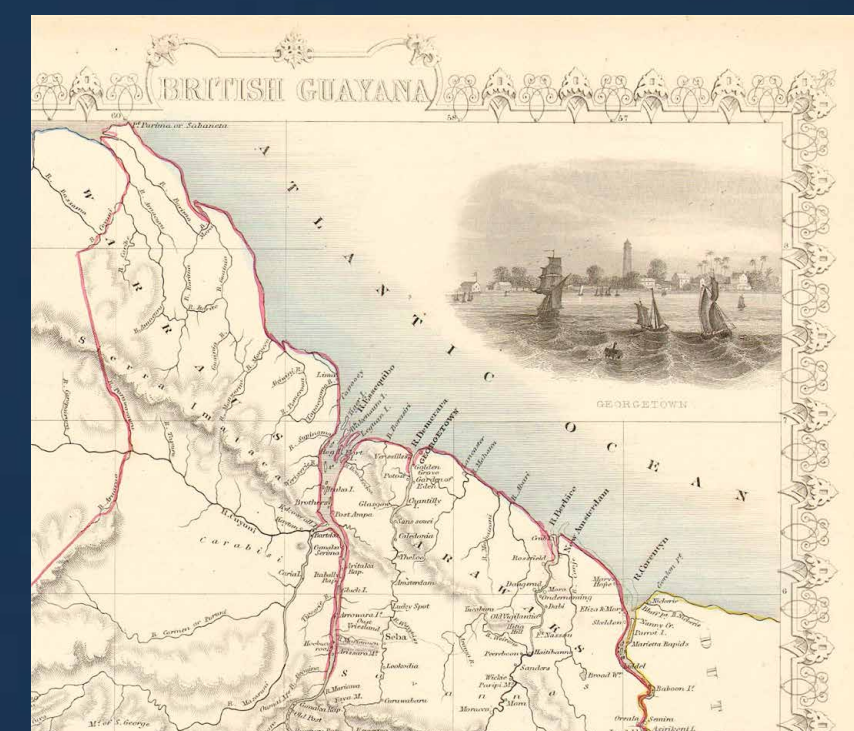
Velká pečeť

Tzv. Velká pečeť Britské Guyany, používaná v 19. století, vyobrazená na většině tehdejších známkových emisích. Nápis *Damus Petimus Que Vicissim* (Dáváme a zpět žádáme)

The Great Seal

The Great Seal of British Guiana used in the 19th century was present on the majority of stamp emissions of that time. Inscription *Damus Petimus Que Vicissim* (We give and ask in return)

Mapa části Guyany s hlavním městem Georgetown v oblasti kolem řeky Demarara River; r. 1850

Map of a part of Guiana with the capital city Georgetown in the Demerara River area; 1850

IV. guvernér Guyany v letech 1849-1853

IV Governor of Guiana from 1849 to 1853

Sir Henry Barkly (1815-1898)

Náklad a vzácnost

Vzácnost tohoto vydání ukazují nejlépe dostupné prameny o nákladu nebo alespoň o jeho podstatné části. V r. 1893 nalezený účet z r. 1850 podepsaný poštmistrem Daltonem udává počet kusů vytištěných v *Royal Gazette*:

Print-load and Rarity

Records of the print-load, or at least its major part best demonstrate the rarity of this emission. A bill found in 1893 signed by postmaster Dalton in 1850 states the following number of stamps printed at the *Royal Gazette*:

Nov 23rd 1850 ...
Printing 656 blue stamps of 12 cts. @ 50 p. centum.....3.28
Printing 1,200 green of 8 cts. @ 50 p. centum.....6.00
Printing 1,752 yellow of 4 cts. @ 50 p. centum.....8.76

Od každé z těchto hodnot se dochovaly jen desítky exemplářů. Nejvzácnější 2C růžové, pro místní dopisy v Georgetownu (dnes 10 známých) zde uvedeny nejsou. Hodnověrné prameny z počátku 20. století uvádějí náklad pouhých 120 kusů. Připomeňme, že náklad Mauriciu POST OFFICE byl 1 000 ks! Známky Cotton reels se na světovém filatelistickém trhu takřka nevyskytují, zejména kvalitní exempláře jsou tradičně v pevných rukách a vůbec se nenabízejí. Cenově jsou navíc prakticky nedostupné!

Only a few dozen specimens remain from each denomination. The most rare pink 2C stamps used for local post in Georgetown (only 10 known specimens) are not included in the table. Trustworthy historical sources from the beginning of the 20th century place the number of printed stamp at a mere 120 pieces. It is worth reminding that the print-load of Mauritiu POST OFFICE stamps was 1200 pieces! Cotton reel stamps virtually do not appear on the philatelic market. They usually stay with one owner, especially high quality specimens and are never offered (?). Not to mention their near-unreachable price!

Cotton reels v elitních sbírkách

Cotton reels in elite collections

- 42 Philipp von Ferrary
- 20 Royal Collection
- 15 Thomas Tapling (British Library)
- 8 Alfred H. Caspary
- 16 W. J. Webster
- 44 J. E. du Pont

Mohammed Al Thani, katarský princ, zakoupil v r. 2014 téměř všechny exempláře ex. Du Pont v aukci David Feldman.

Mohammed Al Thani, prince of Qatar, bought almost all ex. Du Pont specimens at a David Feldman auction in 2014.

John E. du Pont (1938-2010)

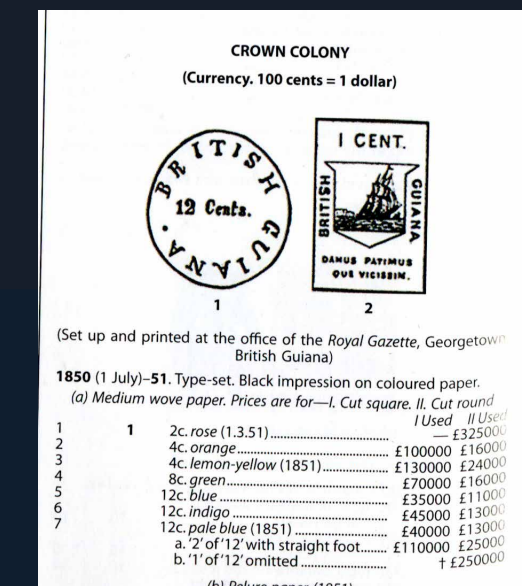
Nejvíce Cotton reels v celých dějinách filatelie vlastnil John E. du Pont, člen jedné z nejvýznamnějších amerických rodin, podnikatel, filantrop a podporovatel sportu, který zemřel ve vězení, odsouzen za vraždu. Byl majitelem i slavné britské Guyany 1C magenta, kterou z jeho pozůstalosti v r. 2014, v aukci Sotheby's, koupil za 9,5 mil USD známý americký miliardář a filatelista Stuart Weitzman.

The largest number of Cotton reels in the entire history of philately was owned by John E. du Pont, member of one of the most significant American families, entrepreneur, philanthropist and sports supporter who was convicted of murder and subsequently died in jail. He was also the owner of the famous 1C Magenta British Guiana, which was later bought from his estate at a Sotheby's auction in 2014 by a famous American billionaire and philatelist Stuart Weitzman for 9.5 mil USD.

Katalogy ještě v roce 1882

oceňovaly jen jedinou Cotton reel, a to 12C modrou. Tehdy ji Stanley Gibbons ohodnotil na 40 šilinků. Nyní má cenu 11 000 liber!

The catalogues in 1882 registered only a single Cotton reel, the 12C blue. Stanley Gibbons had its price set at 40 shillings. Now it is worth 11 000 GBP!

Cotton reels

Mezi sběratelskou elitou se ujala humorná přezdívka *Cotton reels*, neboť známky nejvíce připomínaly tehdejší ozdobné etikety na koncích dřevěných špulek s bavlněnými nitěmi. Není známo, kdo s tímto nápadem přišel první. Víme, že to nebyl jeden z prvních *otců filatelie* major E. B. Evans (2. pol. 19. stol.), známý lovec mauritiu (skutečně objevil jeden červený POST OFFICE během pobytu na ostrově) a tvůrce většiny známých přezdívek známek jako jsou *Volské oči* u Brazílie, *Parníčky* (Barquitos) u Buenos Aires, *Trojúhelníkový mys*, *Pohled na Sydney* atd. Major Evans nazýval první guyany neoriginálně *kruhové známky 1850*. Nicméně přezdívka je stará, neboť r. 1921 v *The Rarities and Early Issues of British Guiana. The Romance of Their Discovery and Rise in Value* píše A. D. Ferguson (R.P.S.L.), že název *Cotton reels* se užívá již desítky let.

The collecting elite took on the custom of humorously naming these stamps *Cotton reels*, because they resembled decorative etiquettes, that were at that time place on ends of wooden reels with cotton threads. It is not known exactly who came up with this nickname We know for certain that it was not one of the *fathers of philately* Major E.B. Evans (2nd half of the 19th century), a famous Mauritiu stamp hunter (he did find a red POST OFFICE during his stay on the island) and the originator of the majority of famous nicknames such as *Bull's Eye*, *Barquitos*, *Triangular Cape*, *View of Sydney* etc. Major Evans called the first Guianas *circular stamps 1850*. It is nonetheless clear that the nickname is not a recent invention because in 1921 in *The Rarities and Early Issues of British Guiana. The Romance of Their Discovery and Rise in Value* its author, A. D. Ferguson (R.P.S.L.) mentions that nickname has been in use for decades.

Although not possessing the artistic merits of the Mauritiu 'Post Office' these crude primitive stamps of 1850, commonly called 'Cotton reels' are looked upon with great pride by collectors who are fortunate enough to possess any.

A. D. Ferguson F.R.P.S.L., *The British Guiana Philatelic Journal*, 1921

"My father one day happened to find among papers in his office a copy of the very rare provisional 8c. green of British Guiana and I had the good luck to lay my hands on another at home. Well, I put one of them into my album and regarding the other I wrote to Victor asking him what he would give for it. He asked me to let him see it. I sent it and he offered stamps to the value of 7s. 6d. in exchange. I gladly accepted his offer and even sent the other specimen and thus got 15s worth of stamps for them. Ye gods, would I had them now! No stamps are rarer - often have I searched again but have never obtained another circular 8c. green provisional Guiana."

Reminiscences Written in 1868, *Journal of the Philatelic Literature Society*, P. J. Anderson, 1912

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

VZÁCNĚJŠÍ NEŽ POST OFFICE

V r. 1847 vyšly na ostrově Mauricius první koloniální známky na světě 1 penny oranžová a 2 pence modrá s portrétem královny Viktorie a s nápisem POST OFFICE. Vstoupily v platnost dne 21. 9. 1847 a z celkového nákladu 1 000 ks se do dnes zachovalo 15 oranžových a 12 modrých. Již v počátcích filatelie, cca kolem r. 1865, se staly pro svou nedostupnost legendami a byly pojmenované *Červený a Modrý Mauricius*. Byl tištěn po jednom kusu z měděné destičky velikosti vizitky s obrazy obou známek. Autorem rytiny a zřejmě i tím, kdo známky tiskl, byl rytce a miniaturista J. O. Barnard z Port Louis na Mauriciu. Náklad POST OFFICE se brzy vyčerpал a již v červnu r. 1848 jsou vydány další modré 2-pencovky a koncem r. 1852 i 1-pence. Obě tištěné z malých desek (původně štočky pro reklamu Grandhotelu d'Europe v Port Louis) rytých opět Barnardem, tentokrát o 12 známkových polích. Mají takřka identický obraz jako POST OFFICE, vlevo ovšem s přesnějším označením jejich účelu – POST PAID.

Po nalezení prvních exemplářů mauricijských známek s nápisem POST OFFICE se nejprve soudilo, že jde o chybotisky patřící k vydání s nápisem POST PAID. Filatelisté (pojem *philatélie* zavedl až roku 1862 francouzský sběratel George Herpin) ve skromných počátcích našeho oboru skoro dvě desetiletí existenci Mauriciů POST OFFICE vůbec nezaznamenali, na rozdíl od pozdějšího vydání s nápisem POST PAID z roku 1848. Ještě roku 1865, když padly první zmínky o existenci známek s nápisem POST OFFICE (opět G. Herpin na stránkách *Le Collectionneur de Timbres-Poste*) nevěřil v jejich existenci slavný obchodník se známkami a publicista J. B. Moens, který o tom otevřeně napsal v konkurenčním časopisu *Le Timbre-Poste*.

Avšak významný sběratel, badatel (a mimo jiné i vynálezce zoubkoměru) J. A. Legrand (1820-1912) jako první roku 1870 rozlišil a popsal všech 12 tiskových polí a rekonstruoval tiskovou desku vydání POST PAID a doložil tak, že známky s nápisem POST OFFICE byly tištěné z desky jiné, a jde tedy o jiné vydání. Zkoumáním dostupných exemplářů prvního vydání s nápisem POST OFFICE pak zjistil, že všechny červené jsou obrazově vzájemně totožné – a modré také. Dospěl proto k názoru, že se šlo o zkusem tisky z jedné desky, které unikly do oběhu. Další autoři je sice považovali za známky, ale datovali je až do r. 1858. Názor, že šlo o regulérní vydání prvních a podstatně starších výplatních známek ostrova se prosazoval jen těžko, důkazy pro to byly překládány postupně. Zlom přineslo až pátrání nadšeného filatelisty majora E. B. Evanse přímo na Mauriciu, kde objevil důkaz, že jde o skutečné poštovní známky, a to o první známky ostrova Mauricius a současně o první koloniální známky světa. V archivu guvernéra ostrova Mauricius totiž objevil klíčovou listinu – Odhad ceny výroby poštovních známek s nápisem POST OFFICE z r. 1847 vystavený jejich autorem, rytcem J. O. Barnardem.

Jedny z nejhledanějších známek světa

Tisk 2 pencí POST PAID probíhal podle potřeby mauricijské pošty téměř 10 let, na papíru různé barvy a síly, v barevných odstínech od indigové po světle modrou. Dnes rozpoznáváme 5 fází tisku podle opotřebenosti desky. Nejhodnotnější jsou tzv. *earliest impressions* z prvního období tisku r. 1848, které svými sytými barvami a dokonalým obrazem nejvíce připomínají POST OFFICE. Poštovně nepoužitých *earliest* se dokonce zachovalo méně než slavných Modrých mauriciů. Prestižní ozdobou každé sbírky jsou také fáze *early* a *intermediate* tištěné před r. 1855, následované tisky z již opotřebené desky - tzv. *worn* a *latest impressions*. Vše jsou to ale *Modré mauricie*, od počátku filatelie přitahující pozornost snad každého sběratele a dosahující stále vyšších tržních cen. Kvalitní exempláře POST PAID byly vždy součástí významných sbírek, již v 19. století se vyhledávaly nejkrásnější kusy a podle typických rozdílů se sbírala jednotlivá známková pole, tiskové fáze, barvy apod.

One of the most sought-out stamps in the world

The 2 pence POST PAID stamps were printed for about 10 years according to the requirements of the Mauritian post office, using papers of various colours and thickness, the colours ranging from indigo to light blue. Today we distinguish five phases in printing, based on the wear of the printing plates. The most valuable are the earliest impressions from the first printing period in 1848 with the most saturated colours and finest images, resembling the POST OFFICE issue the most. The number of remaining unused earliest is even smaller than that of Blue Mauritius. Prestigious ornaments of every collection are also specimens from the early and intermediate phases printed before 1855, followed by prints from an already worn-out plate - worn and latest impressions. All of them are nonetheless Blue Mauritius stamps, attracting perhaps every collector and reaching higher and higher market prices. POST PAID specimens of high quality were always a part of significant collections and the most beautiful pieces were sought-after already from the 19th century. They were collected by all their typical distinctions: individual stamp fields, printing phases, colours etc.

Tomáš Mádl, Jiří Sedlák (vážený host klubu / Honored guest of the club)

RARER THAN POST OFFICE

The first colonial stamps in the world, 1 Penny orange and 2 Pence blue with the portrait of Queen Victoria and a POST OFFICE inscription, were issued in 1847 on the island of Mauritius. They became valid on the 21st of September 1847 and from the original print-load of 1000 pieces, only 15 orange and 12 blue stamps remain today. Already in the beginnings of philately around 1865, the stamps became legends for their unavailability and soon got their names, *Red and Blue Mauritius*. They were printed using a small cooper plate the size of a business card one piece at a time. The engraving was realized by an engraver and miniaturist J.O. Barnard from Port Louis, Mauritius, who in all likelihood also printed the stamps. The original POST OFFICE print-load was soon depleted and the blue 2 pence stamps were reissued in June 1848, the 1 penny followed by the end of 1852. The stamps were printed from small printing plates (originally clichés used for an advert for Grandhotel d'Europe in Port Louis), again engraved by Barnard, this time using 12 stamp fields. The design is practically identical to the POST OFFICE series, but on the left side they bear an inscription more specifically denoting their use - POST PAID.

Modrý mauricius POST OFFICE, od r. 2016 v české sbírce

Blue Mauritius POST OFFICE, in a Czech collection from 2016

Modrý mauricius POST PAID *earliest impression* poštovně nepoužitý, ex. Pemberton (signature on the back side). Poštovně nepoužitých *earliest* se dokonce zachovalo méně než slavných Modrých mauriciů. Relevantní prameny uvádějí 6 ks!

Blue Mauritius POST PAID *earliest impression* mint, ex. E.L. Pemberton (signature on the back side). The number of remaining unused earliest is even smaller than that of Blue Mauritius. Relevant sources state 6 pcs!

Další unikát z oboru *earliest impression* POST PAID. Jediný známý výstřižek s 1 Penny + 2 Pence, ex. W. Jakubek.

Another unique specimen from the range of earliest impressions POST PAID. Only known piece with 1 Penny + 2 Pence, ex. W. Jakubek

Wolfgang Jakubek

Wolfgang Jakubek zvaný *Mr. Mauritius*, někdejší majitel vystaveného výstřižku. Dříve významný německý aukcionář, poté expert ve světové top filatelii, zkušební znalec BPP v oboru Staroněmeckých států a USA. V jeho aukci se v r. 1985 vydražil za 1 955 000 DM obdobný výstřižek 1+2P, ovšem POST OFFICE. Původně ze sbírky hraběte von Ferrary.

Wolfgang Jakubek also known as *Mr. Mauritius*, former owner of the displayed cut-out. Previously an important German auctioneer, then an expert in the world's top philately, BPP expert examiner in the field of Old German states and the USA. In 1985, Mauritius was auctioned under his supervision for 1.955.000 DM analogical cut-out of 1+2P, but POST OFFICE. Originally from the collection of Count von Ferrary.

1 Penny + 2 Pence POST OFFICE ex. Ferrary a W. Jakubek

Rytce a autor známek POST OFFICE a POST PAID
Engraver and author of the POST OFFICE and POST PAID stamps

Joseph Osmond Barnard
(1816 – 1865)

At first, the stamps with the POST OFFICE inscription were thought to be a printing error of the POST PAID emission. The first philatelists (the term *philatélie* was not used until 1862, when it was coined by George Herpin, a French collector) did not register the existence of POST OFFICE Mauritius stamps for nearly two decades, unlike the POST PAID emission issued in 1848. Even in 1865, when the POST OFFICE stamps were first mentioned (G. Herpin on the pages of *Le Collectionneur de Timbres-Poste*), J.B. Moens, a famous stamp trader and publicist, did not believe in their existence and went on to express his doubts in an open letter printed in the competing magazine *Le Timbre-Poste*.

This was refuted by J.A. Legrand (1820-1912), an eminent collector and researcher (and also the inventor of the perforation gauge), who in 1870 was the first to distinguish and discern all 12 stamp positions and reconstruct the POST PAID emission printing plate, thus proving, that stamps with the POST OFFICE inscription were printed from a different printing plate and therefore originate from a different emission altogether. By examining the available specimens of the first POST OFFICE emission, Legrand realized, that all the images on the red stamps - and on the blue stamps as well - are identical. He came to the conclusion, that they were trial prints from one printing plate that accidentally got into circulation. Other authors considered the stamps to be regular issues, but thought them to be from 1858. The opinion, that they were a regular issue of much older postal stamps, was very difficult to defend, since evidence of that being so was submitted only gradually. The turning point came with the research of an avid philatelist, major E.B. Evans, who found proof on the island itself, that they truly were regularly issued stamps - the first stamps of Mauritius and on top of that the first stamps issued in colonies. Proof was hiding in the archives of the island's governor, where Evans discovered a key document - a price estimate for the manufacturing of POST OFFICE stamps from 1847, issued by their author, the engraver J.O. Barnard.

Rue Farquhar cca 1880

Poštovní úřad v Port Louis, zvaný též *Postmaster Building* byl od r. 1847 v pronajaté domě na rohu ulice Rue Farquhar a Place d'Armes. V r. 1868 se pošta přemístila do nové budovy Central Post Office na Granary Road, blíž k přístavu.

Rue Farquhar circa 1880

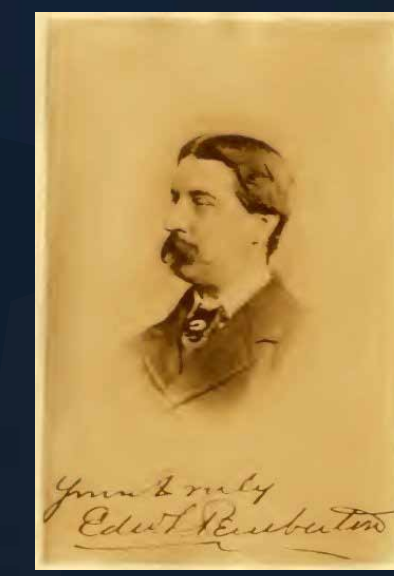
The post office in Port Louis, also called *Postmaster Building*, was located from 1847 in a rented house on the corner of Rue Farquhar and Place d'Armes. In 1868, the post was transported to a new Central Post Office building on Granary Road, closer to the port.

Provenience

V dnešní top-filatelii nabývá na významu, vedle vzácnosti a trvalé poptávky po dané položce (která podmiňuje její stále vyšší cenu) i další cenotvorný faktor, a to *příběh známky* (či dopisu). Ten je tvořen jednak historicko-kulturním kontextem vzniku, vydání a používání známky a také její vlastnickou linií, jejím vlastním životopisem. Čím zajímavější je *provenience* známky, čím slavnější jsou bývalí vlastníci, sbírky, kterých byla součástí, či okolnosti, za kterých byla získána, tím větší význam má v dějinách filatelie a tím více je vnímána jako prestižní, nadčasová a jedinečná.

Provenance

Another price-creating factor, next to rarity and continuous demand for a certain item (which determines its increasing price), is gaining on relevance in top-philately, and that is the story of a stamp (or a letter), which is constituted of the historical and cultural context of its creation, the issue and usage of a stamp and also its line of ownership, in other words, its own biography. The more interesting the provenance of a stamp, its past owners, the collections of which it was a part of, or the circumstances of its acquirement, the more significance it has in the history of philately and is considered prestigious, timeless and unique.

Edward Loines Pemberton
(1844 – 1878)

Dřívější majitel vystaveného čistého mauricia, zakládající člen The Philatelic Society, London, znalec, obchodník a sběratel. Tento rodilý Američan byl jedním z tzv. *Otců filatelie*, již v r. 1860 prosazoval její vědecké pojetí, studium perforace, průsvitek, barev atd. Klád důraz na studium padělků a jejich rozpoznávání a v této souvislosti na šíření informací, osvětu a publikační činnost. V r. 1863 vychází jeho proslulá práce *Forged Stamps: How to Detect Them*. Byl editorem a příspěvatelem takřka všech tehdejších filatelistických časopisů v Británii. Roku 1872 se konala první filatelistická aukce v Evropě (J. W. Scott) a právě E. L. Pemberton pro ni vyhotovil vůbec první certifikát pravosti v dějinách filatelie - a to na americkou známku 20 cent St. Louis.

Former owner of the displayed mint Mauritius, founding member of The Philatelic Society, London, expert, businessman and collector. Born in USA, Pemberton was one of the *Fathers of Philately* and by 1860 he already pushed for a more scientific approach - studying perforation, watermarks, colour etc. He put emphasis especially on studying forgeries and how to distinguish them and spread information, awareness and published a great deal on this matter. In 1863 he published his renowned work *Forged Stamps: How to Detect Them*. He was an editor and contributed to virtually all philatelic magazines of that time in Great Britain. The first philatelic auction in Europe was held in 1872 (J. W. Scott) and it was E. L. Pemberton who created at this occasion the first certificate of authenticity in the history of philately - for an American St. Louis 20 cent stamp.

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

RARITY PRVNÍCH ZNÁMEK V ČESKOSLOVENSKU

Použití rakouských známek v ČSR
jako předchůdců / paralelních známek
a související známky

Přestože samostatný československý stát byl sotva založen, většina rakouských (a maďarských) známek se stále používaly pro frankování dopisů na poštovních úřadech a skladech. Tyto známky byly používány jako **předchůdci** do první emise československých známek *Pražského hradu* z 18. prosince roku 1919 jako tzv. **paralelní známky**.

Rakouské známky jsou de facto prvními
známkami Československa

Poštovní sklady obsahovaly i známky s platností končící před vznikem republiky, např. známky 4d z roku 1916 s datem expirace 28.2.1918 nebo známky letecké pošty expirující 15.10.1918. Tyto a další známky nebyly použity k poštovním účelům – některé z nich byly označeny **revolučním** anebo **POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919** přetiskem.

Sběratelským trendem posledních let je přidávání těchto rakouských známek z konce rakousko-uherského císařství do československých sbírek k doplnění přetiskových emisí, nebo jako logické rozšíření *prozatímních* kapitol. Dnešní sbírky rovněž obsahují všechny speciality těchto známek, jako je tradiční v českých sbírkách, stejně jako se všemi emisemi československého původu.

Pochopitelně jsou tyto rakouské rarity mimořádně vzácné a zajímavé. Výše zmíněný trend přispívá ke zvýšení hodnoty a poutavosti prvorepublikových sbírek a přidává tak do českého sběratelského pole nový typ rarity s československým kontextem.

**That makes Austrian stamps de facto the first stamps
of Czechoslovakia**

Postal warehouses also contained stamps with their validity ending before the establishment of the Republic, for example 4 denominations from 1916 with an expiry date of 28.2.1918, or Airmail stamps ending 15.10.1918. These and other stamps did not reach postal use, but some of them were marked with **revolutionary overprints**, or **POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919** (Czechoslovakian Post 1919) overprints.

A collector's trend of recent years is adding these Austrian stamps from the end of the Empire to Czechoslovakia collections to complete overprint emissions or as a logical extension of provisional chapters. Today's collections also contain all specialties of these stamps as is traditional in Czech stamp collection, the same as with all emissions of Czechoslovak origin.

Some of them are extremely rare and interesting and the mentioned trend contributes to the rise of value and attractiveness of 1st Republic collections and adds a new type of rarity with a Czechoslovakian context to the Czech collector's field.

Ikonické známky Československa

Vydání hodnot 4K a 10K na tomto papíru bylo dle některých pramenů provedeno v Rakouské státní tiskárně (Österreichische Staatsdruckerei) na žádost československých poštovních autorit. 10K zoubkované na žilkovaném papíře později s přetiskem Pošta Československá 1919 jsou spolu s hodnotou 4K nejvzácnější a ikonické známky Československa. Nezoubkované varianty původních desetikorun mají proto ve sbírkách První republiky mimořádný význam. Nezoubkované čtyřkoruny se vůbec nedochovaly.

Iconic stamps of Czechoslovakia

The issuing of 4K and 10K denominations on this paper were carried out, according to some sources, at the Österreichische Staatsdruckerei at the request of Czechoslovak postal authorities. Perforate 10K stamps on granite paper, later with a Pošta Československá 1919 overprint, are along with the 4K denomination the rarest and iconic stamps of Czechoslovakia. Imperforate variants of the original 10K are therefore immensely significant in First Republic collections. No imperforate 4K are known to exist.

CZECHOSLOVAK FIRST STAMP RARITIES

*Use of Austrian stamps in ČSR as forerunner
/ parallel stamps and related stamps*

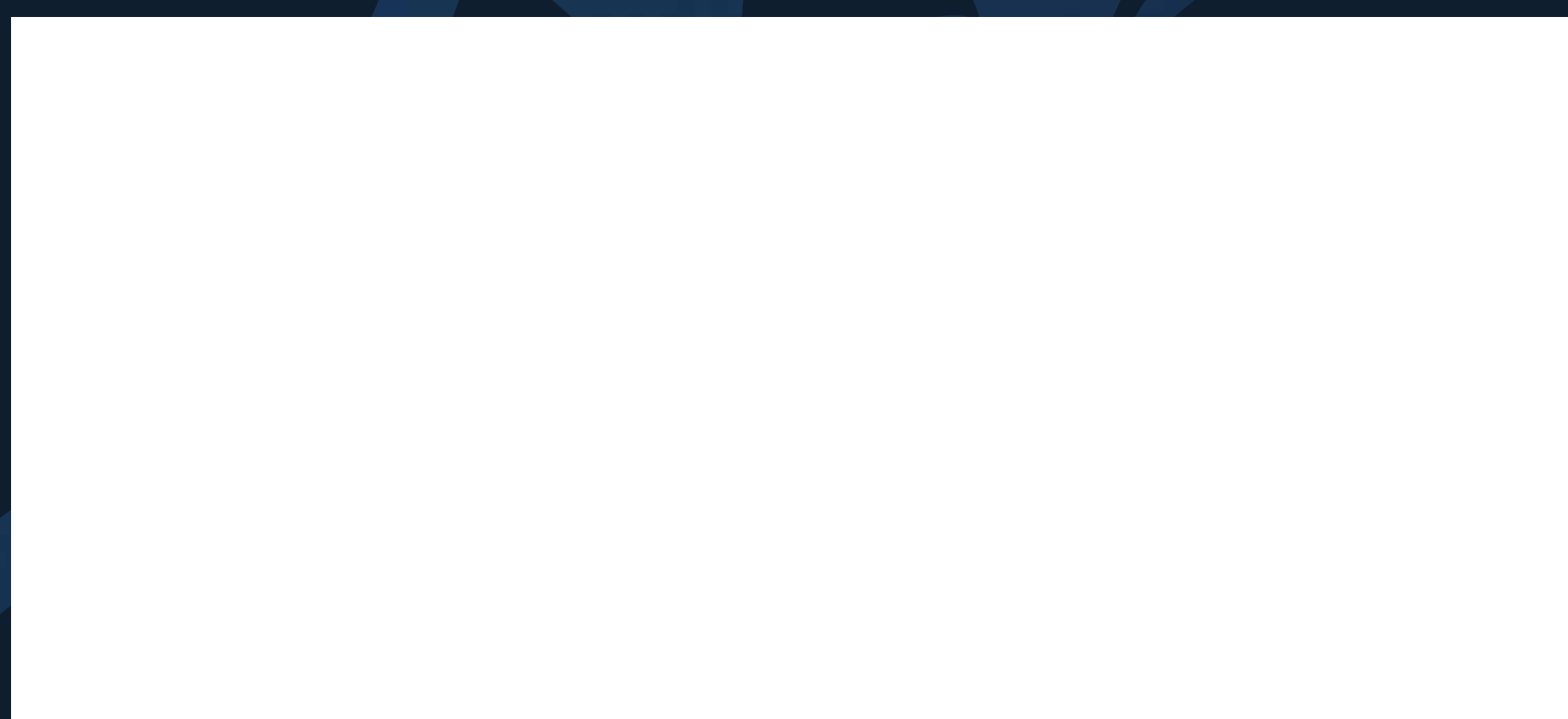
Even though the independent Czechoslovakian state had just been created, most of the Austrian (and Hungarian) stamps from postal offices and warehouses were still in use for franking letters, first as *forerunner stamps* until the first *Prague Castle* emission of Czechoslovakian stamps from the 18th of December 1918, then until the end of February 1919 as *parallel stamps*.

Raritami v oboru předběžných a paralelních
známek jsou ZNÁMKY NEZOUBKOVANÉ,
pocházejí z imprimaturních archů

V českém sběratelském prostředí jim říkáme známky NEVYDANÉ. Některé hodnoty existují jen v 50-100 exemplářích a jejich větší celky jsou dnes unikátní.

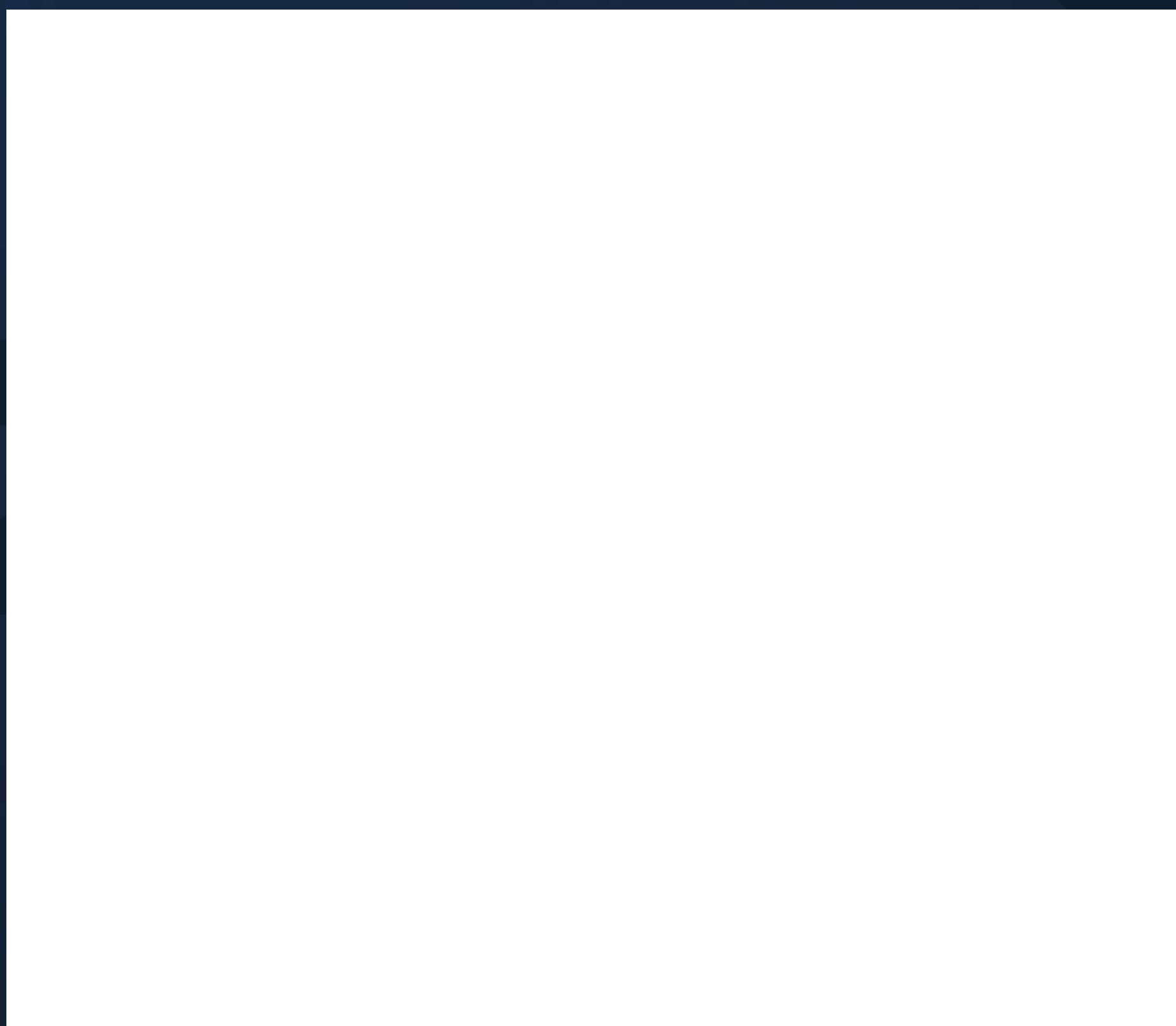
**Rarities among forerunner and parallel stamps are
IMPERFORATE STAMPS which come from imprimatur sheets**

These are called UNISSUED in our collector's milieu. Some denominations exist in only 50-100 specimens and larger multiples of those stamps are unique.

Červenec 1917; 3K karmínová, širokoformátová; neperforovaná, **největší známý blok**. I definitivní vydání perforované čisté široké světlé trojky patří k nejvzácnějším rakouským známám; jakékoli bloky nezoubkovaných známek jsou prvotřídní vzácností a raritou.

1917 July; 3K light red, wide format, imperforate, **the largest known multiple**. Even the definitive issue perforated mint wide light threes are counted among the rarest Austrian stamps; any blocks of imperforate stamps are first class rarities.

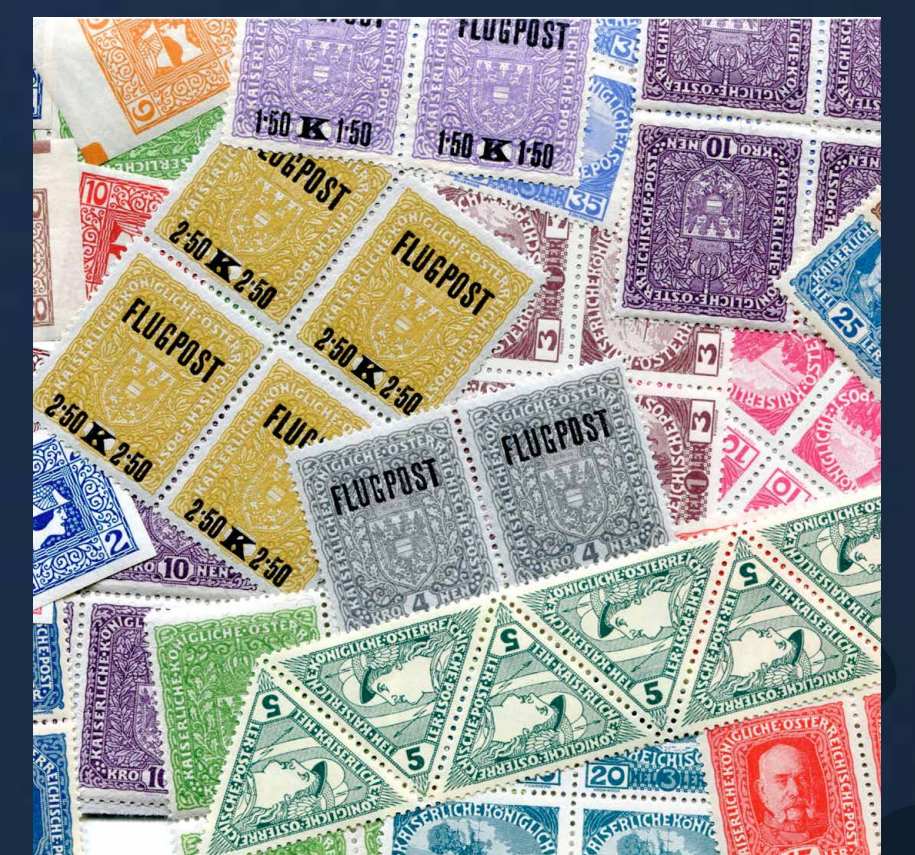
Únor 1919; 10K světle fialová na žilkovaném papíře; neperforovaná; **největší známý blok**.

1919 February; 10K violet on granite paper, imperforate, **the largest known multiple**.

Předběžné známky
v poštovním provozu

Forerunner stamps in use

Předběžné *neplatné* známky
z poštovních skladů, použité pro
provizorní přetisky

*Invalid forerunner stamps from postal
warehouses, used for provisional
overprints*

Nový trend: sbírání našich prvních známek

Chceme doložit celé období do února 1919
- použitými dříve rakouskými známkami v daném období
- čistými dříve rakouskými známkami platnými v daném období
- známkami Rakouska již mimo platnost, ale jsoucích po 28. 10. 1918 v poštovních skladech (zásoby na pošt. ředitelstvích – Praha, Brno, Opava), tedy známkami na nichž byly později přetisky Pošta Československá 1919 a Revoluční přetisky 1918
- zejména jejich zkusnými tisky, imprimaturami, návrhy a různými specialitami, v souladu se sběratelskou tradicí československých známek

A New Trend: Collecting Our First Stamps

Our aim is to explain the whole period until February 1919
• with used, formerly Austrian stamps from the given period
• with mint, formerly Austrian stamps valid in the given period
• with Austrian stamps that had lost their validity, but which were still in stock at postal warehouses (reserves at head offices in Prague, Brno, and Opava) after the 28th of October 1918, therefore stamps used for the so-called Pošta Československá 1919 and the Revolutionary 1918 overprints
• and especially with their trial prints, imprimaturs, essay and various specialties, in line with the collector's tradition of Czechoslovak stamps

Jak je to pak ve
sbírkách?

- Jde o ukázání kontinuity československých známek s Rakouskem a jeho známkami
- obohacení sbírek Československa o nový typ rarit a celkově krásný filatelistický materiál, v ryzím čs. kontextu a v našem sběratelském prostoru
- dosud je vše málo probádáno, zejména u zkusmých tisků, jejich vzácnosti atd.

And Collection-Wise?

- It is a show of continuity of Czechoslovak stamps with Austria and its stamps
- An enrichment of Czechoslovakia collections with new types of rarities and beautiful philatelic material in general with a purely Czechoslovak context in our collector's market
- There is still much to be explored, especially concerning trial prints, their rarity etc.

Současné trendy

Present trends

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

ČERVENÝ MAURITIUS – TROCHU JINÉ VYPRÁVĚNÍ

Znak Mauricia,
19. století
Coat of Arms of Mauritius,
19th century

Zapomenuté – a znovu objevené

THE RED MAURITIUS – A DIFFERENT KIND OF STORY

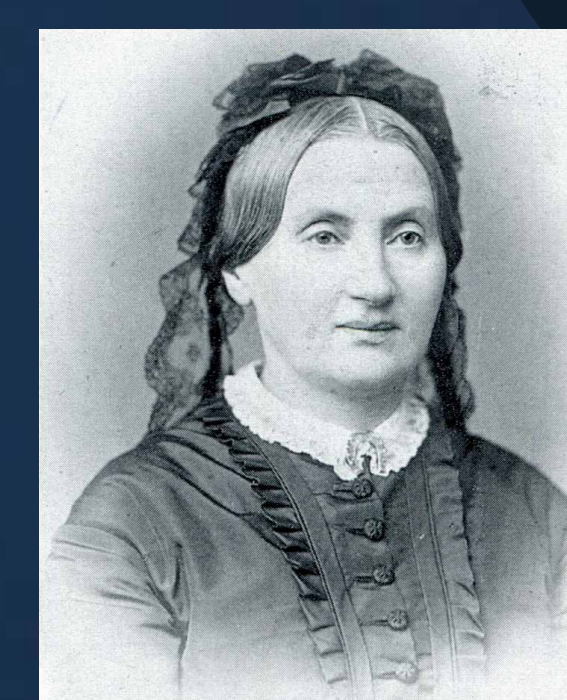
Forgotten and discovered again

The same as its blue sibling, the Red Mauritius is so strongly present in the minds of the wide philatelic public, that perhaps everything has been said about it and there is nothing left to add. We are of course talking about the 1847 orange-red One Penny stamp with a POST OFFICE inscription, the first ever colonial stamp in the world. Together with the blue two pence, it became a legend, because it was these two stamps that fulfilled the wonderful quality of philately - showing exactly how unattainable things can be. The first philatelists (the term *philatélie* was not used until 1862, when it was coined by George Herpin, a French collector) did not register the existence of POST OFFICE Mauritius stamps for nearly two decades, unlike the POST PAID emission issued in 1848. Even in 1865, when the POST OFFICE stamps were first mentioned (G. Herpin on the pages of *Le Collectionneur de Timbres-Poste*), J.B. Moens, a famous stamp trader and publicist, did not believe in their existence and went on to express his doubts in an open letter printed in the competing magazine *Le Timbre-Poste*. But by the end of the same year, Albert Coutures, a collector from Bordeaux, proved the existence of both the Red and Blue POST OFFICE Mauritius stamps by trading two common Uruguay stamps for them with Mrs Jeanne Borchard. Mrs Borchard, who also lived in Bordeaux, found the stamps in the correspondence of her husband, who maintained commercial ties with the distant Mauritius Island. And this was just the beginning, between the years 1864 and 1869, Mme Borchard gradually found 13 out of the 27 specimens known today of this first Mauritius emission in her husband's archives.

Přístav v Port Louis, Mauricius, 1846 / G. V. Nash

Harbour of Port Louis, Mauritius, 1846 / G. V. Nash

Mme
Jeanne
Borchard
(1827-?)

Jean-Baptiste
Moens
(1833-1908)

Růst hodnoty

Zprvu skeptický J. B. Moens koupil ještě v 60. letech 19. století první doložené exempláře obou mauritiů ze sbírky zmíněného A. Couturesa za zhruba 200 franků, což – pro představu – ve zlatých dvacetifrankových mincích odpovídalo zhruba 60 gramům ryzího zlata. Pro srovnání uvedme, že český investor, který před čtyřmi lety získal jinou dvojici těchto slavných známek, za ně zaplatil už ekvivalent zhruba 100 kilogramů ryzího zlata! Až takový potenciál růstu ceny tyto světové rarity mají!

Rise of value

An initially sceptical J.B. Moens bought the first documented specimen of both Mauritius stamps already in the 1860's from the collection of the aforementioned A. Coutures for about 200 francs. To give you a sense of perspective, that amount in 20 francs golden coins equalled to about 60 grams of pure gold. And to compare the prices at that time to the present day, the Czech investor who bought a different pair of these famous stamps 4 years ago gave an equivalent of approximately 100 kilograms of pure gold for them. This shows the potential price growth of these rarities.

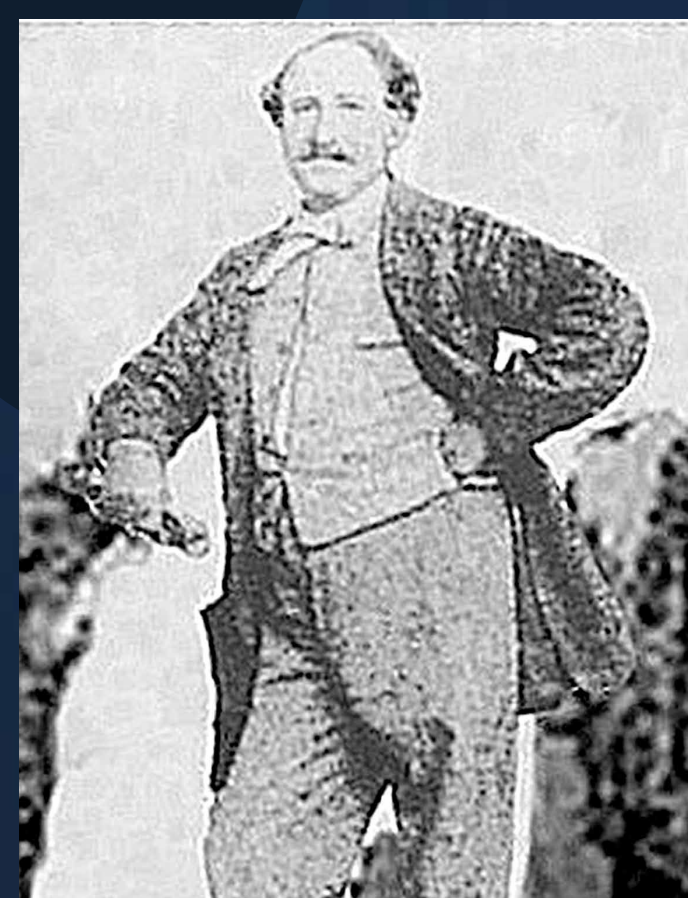
Červený mauritius nominální hodnoty 1 penny byl vydán 21. září 1847. Tato hodnota byla určena na vyplacení dopisů v místní přepravě, použity byly například při zaslání pozvánek na slavný ples pořádaný 30. září 1847 manželkou mauricijského guvernéra Lady Elisabeth Gomm v hlavním městě Mauricia Port Louis. Z původního nákladu 500 kusů se jich do dnešních dnů dochovalo jen 15. Vystavený exemplář se od roku 2016 nachází ve sbírce českého filatelisty a investora.

Red Mauritius, 1 penny denomination, issued on the 21st of September 1847. This value was intended for franking letters sent through local transport. For example they were used for sending invitations to a celebratory ball held on the 30th of September 1847 by the wife of the governor of Mauritius, Lady Elisabeth Gomm, in Port Louis, the capital city of the island. Only 15 copies remain from the original print-load 500 pieces. The here exhibited specimen is located in the collection of a Czech philatelist and investor from 2016.

Rekonstrukce příběhu

Po nalezení prvních exemplářů mauricijských známek s nápisem POST OFFICE se nejprve soudilo, že jde o chybotiský patřík k vydání s nápisem POST PAID. Avšak významný sběratel, badatel (a mimo jiné i vynálezce zoubkoměru) J. A. Legrand (1820-1912) jako první roku 1870 rozlišil a popsal všech 12 tiskových polí a rekonstruoval tiskovou desku vydání POST PAID a doložil tak, že známky s nápisem POST OFFICE byly tištěné z desky jiné, a jde tedy o jiné vydání. Zkoumáním dostupných exemplářů prvního vydání s nápisem POST OFFICE pak zjistil, že všechny červené jsou obrazově vzájemně totožné – a modré také. Dospěl proto k názoru, že šlo o zkusové tisky z jedné desky, které unikly do poštovního provozu. Další autoři je sice považovali za známky, ale datovali je až do r. 1858. Názor, že šlo o regulérní vydání prvních a podstatně starších výplatních známek ostrova, se prosazoval jen těžko, důkazy pro to byly předkládány postupně. Zlom přineslo až pátrání nadšeného filatelisty majora E. B. Evans na Mauriciu, kde objevil důkaz, že jde o skutečné poštovní známky, a to o první známky ostrova Mauricius a současně o první koloniální známky světa. V archivu guvernéra ostrova Mauricius totiž objevil klíčovou listinu – Odhad ceny výroby poštovních známek s nápisem POST OFFICE z r. 1847 vystavený jejich autorem, rytcem J. O. Barnardem.

Joseph O. Barnard
(1816-1865)

Estimate of the expenses of the undementioned Blocks and engravings for the use of the Mauritius General Post Office.	
Letter labels for one penny & Two pence per line	200 0
Engraving plates for DO	20 0 0
12 Paper stamps with name	12 0 0
also dates and names of Stations @ 24¢	12 0 0
12 Paper Do. - do	12 0 0
12 Paper Do. - do	12 0 0
1 Stamp Press Fee	4 0 0
Station 1 set of 40 Lines	20 0 0
20 Blocks for Post Mark @ 20¢	40 0 0
	428 0 0
Total Of Estimate Fifty Nine Pounds Ten Shillings	
Printed by	J.O. Barnard

Odhad nákladů

Přepis dokumentu - Odhad nákladů na výrobu známek a razítek pro poštu na Mauriciu, J. O. Barnard 1846.

Estimate of expenses

Estimate of expenses of the undementioned Blocks and engravings for the use of the Mauritius General Post Office, J. O. Barnard 1846.

The reconstruction of a story

At first, the stamps with the POST OFFICE inscription were thought to be a printing error of the POST PAID emission. This was refuted by J.A. Legrand (1820-1912), an eminent collector and researcher (and also the inventor of the perforation gauge), who in 1870 was the first to distinguish and discern all 12 stamp positions and reconstruct the POST PAID emission printing plate, thus proving, that stamps with the POST OFFICE inscription were printed from a different printing plate and therefore originate from a different emission altogether. By examining the available specimens of the first POST OFFICE emission, Legrand realized, that all the images on the red stamps - and on the blue stamps as well - are identical. He came to the conclusion, that they were trial prints from one printing plate that accidentally got into circulation. Other authors considered the stamps to be regular issues, but thought them to be from 1858. The opinion, that they were a regular issue of much older postal stamps, was very difficult to defend, since evidence of that being so was submitted only gradually. The turning point came with the research of an avid philatelist, major E.B. Evans, who found proof on the island itself, that they truly were regularly issued stamps - the first stamps of Mauritius and on top of that the first stamps issued in colonies. Proof was hiding in the archives of the island's governor, where Evans discovered a key document - a price estimate for the manufacturing of POST OFFICE stamps from 1847, issued by their author, the engraver J.O. Barnard.

Tisková deska

Měděná deska z níž byly tištěny obě slavné známky POST OFFICE.

Printing plate

The copper printing plate of both famous stamps POST OFFICE.

Nedostupné, prestižní – a čím dál dražší...

V době objevu mauritiů POST OFFICE pro filatelistický trh v 60. letech 19. století mělo mnoho filatelistických nadšenců ve sbírce takřka všechny známky tehdejšího světa, což znamenalo zhruba tisíc kusů, ve většině případů velmi levných a snadno dostupných. Mauricijské známky jako první ve filatelii ukázaly, co znamená vzácné. Vědělo se o nich, ale bylo jich tak málo, že je skoro nikdo nemohl mít nebo aspoň spatřit. To bylo ve světě jinak dostupné filatelie znepokojivé, až fascinující. Postupně se stávaly legendou přitahující nejbohatší kupce a zájem elity své doby. Jejich prestiž a ceny stoupaly. Peníze ale často nebyly nic platné, legendární známky jejich majitelé skoro nikdy nenabízeli k prodeji. Povědomí o nich daleko překročilo svět filatelie. Nacházely se vždy ve vlastnictví několika vyvolených, přitahovaly a dodnes přitahují stále větší poptávku, zájem médií a veřejnosti. Staly se z nich symboly bohatství, prestiže, tajemství i romantiky starých dobrých časů, srozumitelné každému. Příběh mauritiů POST OFFICE postupuje dějinami nejen filatelie už více než půldruhého století a nijak neztrácí na síle. Navázání na tento příběh, eventuální získání červeného či modrého mauritia a s nimi spojený vstup do elitního klubu vlastníků a přidání svého jména ke jménům nejslavnějším, bude mít tedy i v budoucnu větší a větší cenu.

Unavailable, prestigious - and more and more expensive

In the 1860's, when the Mauritius POST OFFICE stamps entered the philatelic market, a lot of avid philatelists had a specimen of almost every existing stamp in the world, which meant about 1 000 mostly very cheap and easily obtainable copies. The Mauritius stamps showed for the first time in philately the true meaning of the word "rare". Their existence was public knowledge among philatelists, but the number of existing copies was so low, that apart from a lucky few, nobody had the opportunity to see them, let alone own them. In the world of otherwise available philatelic items, this was unnerving and fascinating at the same time. Gradually they became legends attracting the wealthiest buyers and the attention of the elites of that time. Their prestige and value climbed higher and higher. In this case, money lost its value, because the owners of these stamps almost never offered them for purchase. The awareness of their existence surpassed the world of philately by far. They stayed in the ownership of a few chosen people and attracted and still attract a larger and larger demand and interest of the media and the public. They became a symbol of wealth, prestige, mystery and the romantic atmosphere of "the old world", a symbol comprehensible to everyone. The story of Mauritius POST OFFICE hasn't lost its strength over the course of one and a half century and not only in philatelic history. Continuing this story by the eventual ownership of a red or blue Mauritius stamp and the subsequent entry in the elite club of owners, thus adding one's own name to the list of the most famous, will hold larger and larger value even in the future.

Stamp Collecting is King of Hobbies and Hobby of Kings.

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ RARITA Z DOBY KRÁLOVNY ALŽBĚTY II.

Bitva o Falklandské ostrovy

Bitva o Falklandské ostrovy byla námořní bitva z první světové války mezi britským královským námořnictvem a císařským německým námořnictvem dne 8. prosince 1914 v jižním Atlantiku. Britové, po své porážce v bitvě u Coronelu dne 1. listopadu, vyslali početné vojsko, aby vystopovalo a zničilo německou eskadru křižníků. Bitva je na Falklandských ostrovech každoročně připomínána 8. prosince jako státní svátek.

Viceadmiral Graf Maximilian von Spee – velící německé eskadře dvou obrněných křižníků SMS *Scharnhorst* a *Gneisenau*, třech lehkých křižníků SMS *Norimberk*, *Drážďany* a *Lipsko* a horníky SS *Baden*, SS *Santa Isabel* a SS *Seydlitz* – se pokusil přepadnout britskou zásobovací základnu ve Stanley na Falklandských ostrovech. Britská eskadra – skládající se z bitevních křižníků HMS *Invincible* and *Inflexible*, obrněných křižníků HMS *Carnarvon*, *Cornwall* a *Kent*, ozbrojeného obchodního křižníka HMS *Macedonia* a lehkých křižníků HMS *Bristol* a *Glasgow* – dorazila do přístavu den předtím.

Předvojové křižníky německé eskadry byly brzy odhaleny. Toho rána v devět hodin byly britské křižníky v ostrém pronásledování německých plavidel. Všichni kromě *Drážďan* a *Seydlitze* byli pronásledováni a potopeni. Pro Brity byla tato bitva úspěšnou odvetou za porážku u Coronelu (bitvy 1. listopadu 1914 se zúčastnil i lehký křižník HMS *Glasgow*). Toto vítězství se stalo jedním z nejvýznamnějších vítězství britského královského námořnictva během první světové války.

Jubilejní vydání a chyba ve známce HMS Glasgow

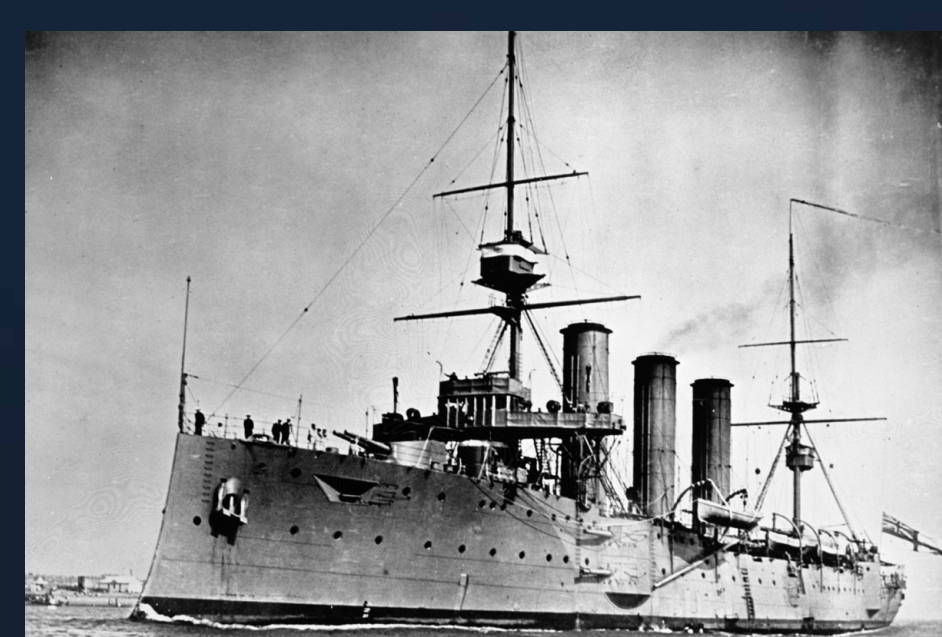
HMS *Glasgow* je chybná známka 6d, která byla vytvořena Falklandskými ostrovy v roce 1964. Připomíná 50. výročí bitvy o Falklandské ostrovy z roku 1914.

Chyba v návrhu představovala nesprávnou loď, HMS *Glasgow*, místo HMS *Kent*, která měla být původně použita. Předpokládá se, že byl vyroben pouze jeden list o šedesáti známkách, přičemž dodnes bylo těchto zámeček zaznamenáno pouze 17. Tři z nich jsou ve sbírkách českých sběratelů a není známo, že by se exemplář známky vyskytl na poště nebo byl vylepený na dopise.

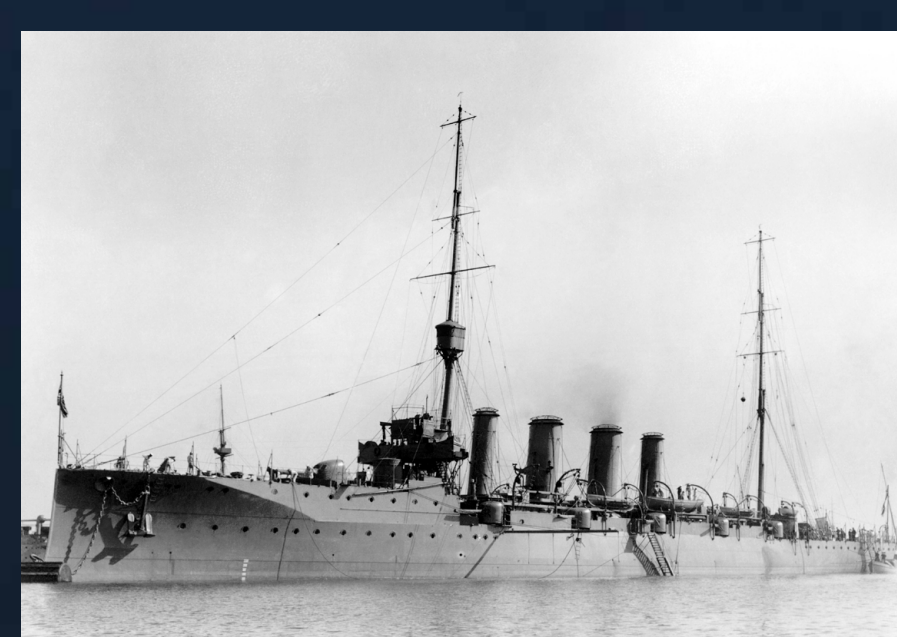
Jubilee issue and The HMS Glasgow error

The HMS *Glasgow* error is a 6d postage stamp error produced by the Falkland Islands in 1964. It commemorates the 50th anniversary of the 1914 Battle of the Falkland Islands.

The design error featured the incorrect ship, HMS *Glasgow*, instead of HMS *Kent* which should have been used. It is believed that only the one sheet of 60 stamps was produced and only 17 stamps have been recorded. 3 of those are in the collections of Czech collectors! No specimen is known to have passed through post or on a letter.

HMS Kent

HMS Glasgow

THE MOST SIGNIFICANT QUEEN ELIZABETH II. ERA RARITY

The Battle of the Falkland Islands

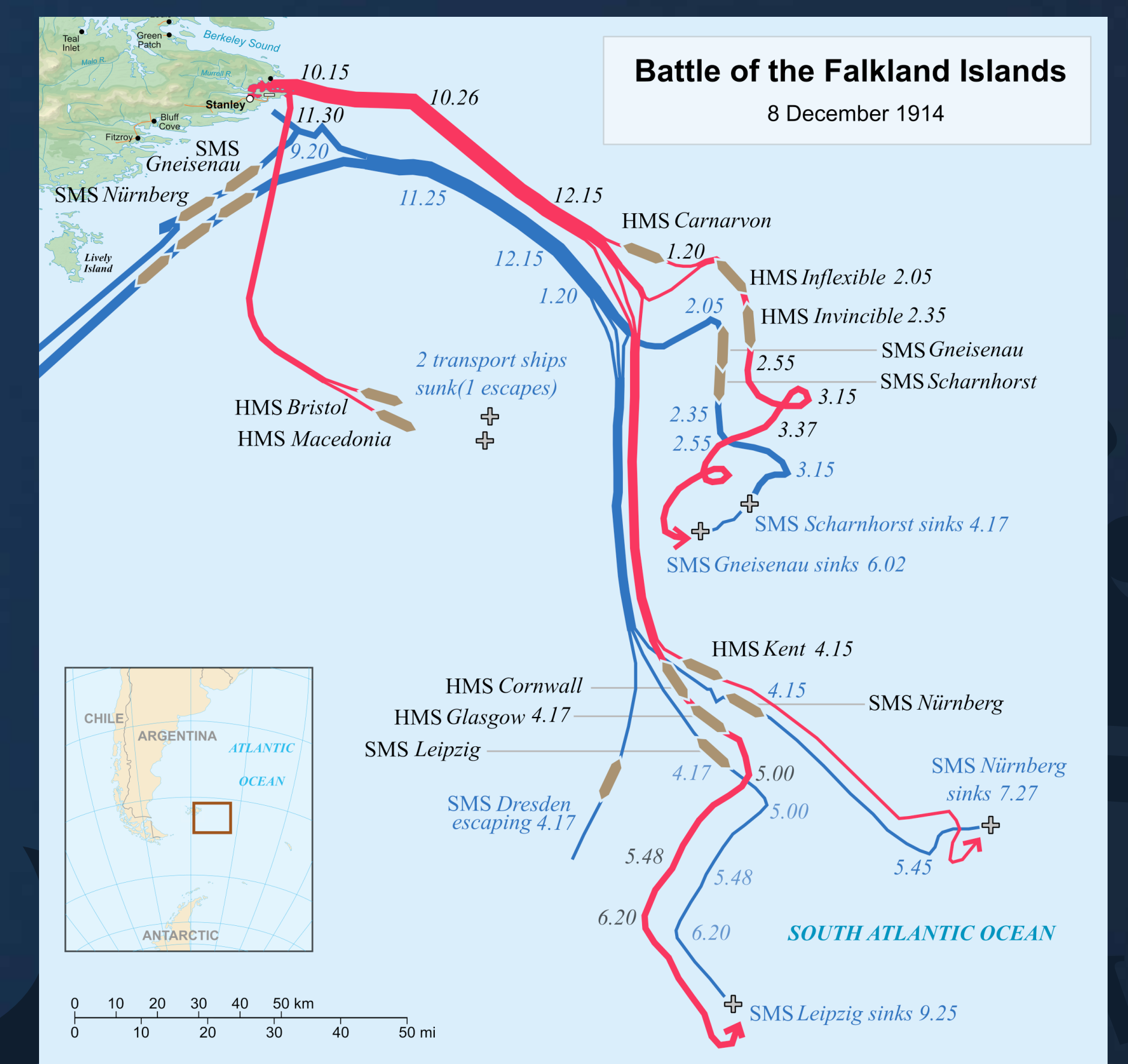
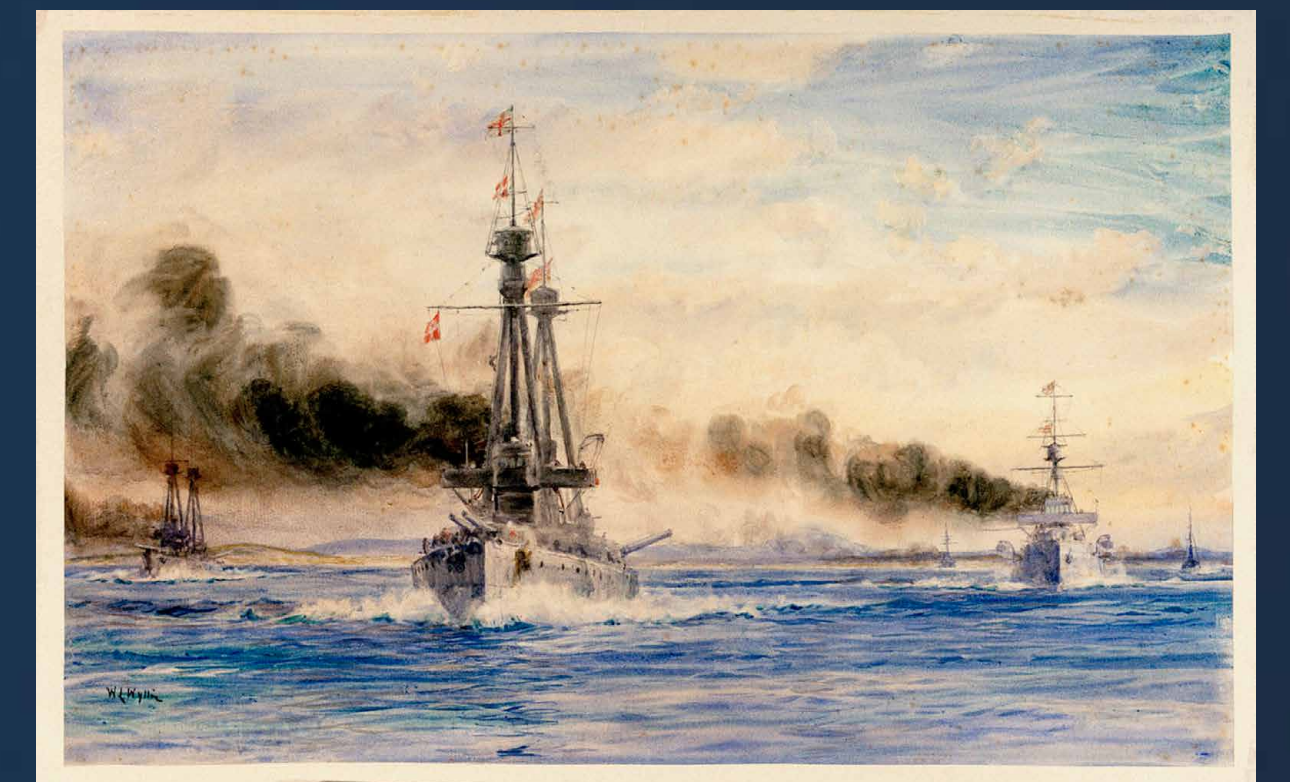
The Battle of the Falkland Islands was a First World War naval action between the British Royal Navy and Imperial German Navy on 8 December 1914 in the South Atlantic. The British, after their defeat at the Battle of Coronel on 1 November, sent a large force to track down and destroy the German cruiser squadron. The battle is commemorated every year on 8 December in the Falkland Islands as a public holiday.

Vice-Admiral Graf Maximilian von Spee commanding the German squadron of two armoured cruisers, SMS *Scharnhorst* and *Gneisenau*, the light cruisers SMS *Nürnberg*, *Dresden* and *Leipzig*, and the colliers SS *Santa Isabel*, and SS *Seydlitz* attempted to raid the British supply base at Stanley in the Falkland Islands. The British squadron consisting of the battlecruisers HMS *Invincible* and *Inflexible*, the armoured cruisers HMS *Carnarvon*, *Cornwall* and *Kent*, the armed merchant cruiser HMS *Macedonia* and the light cruisers HMS *Bristol* and *Glasgow* had arrived in the port the day before.

The vanguard cruisers of the German squadron were detected early. By nine o'clock that morning, the British battlecruisers and cruisers were in hot pursuit of the German vessels. All except *Dresden* and *Seydlitz* were hunted down and sunk. To the British this battle was a successful retaliation for their defeat at Coronel (1st of November 1914, light cruiser HMS *Glasgow* also took part). This victory became one of the most prominent victories of the British Royal Navy throughout World War I.

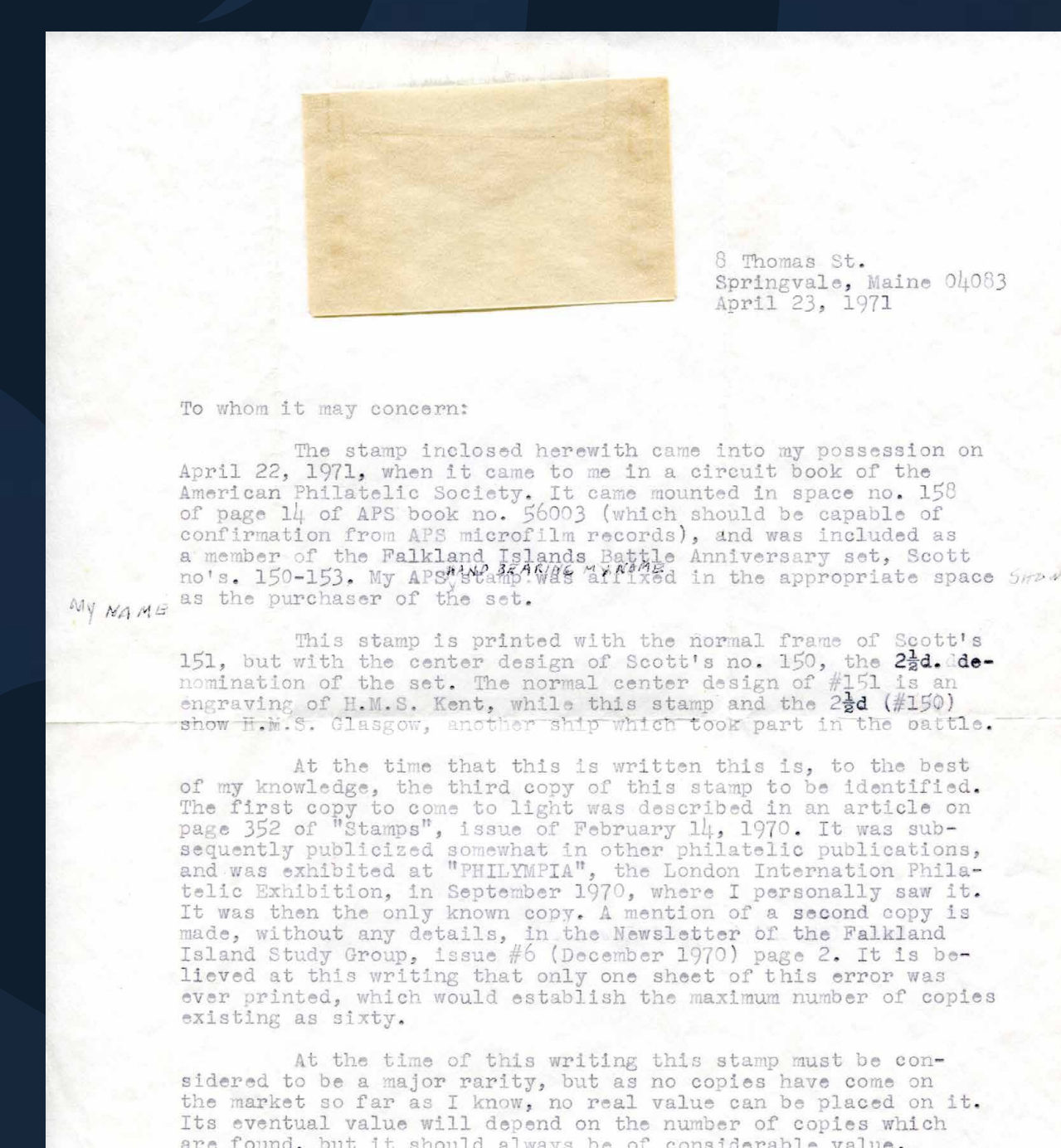
Křižníky *Neoporazitelný*
a *Nezlomný* plující
z přístavu Stanley

Cruisers *Invincible* and
Inflexible steaming out of
Port Stanley

Nepovšimnutý

Výše zmíněný arch zřejmě připadal bezproblémový jednomu americkému prodejci nových emisí, který si chyby nevšiml a známky distribuoval jako normální. Tyto *chybné známky* byly objeveny o několik let později mezi obyčejnými levnými známkami, jako to dosvědčuje tento atest.

Unnoticed

Apparently the aforementioned sheet was to a new issue dealer in the USA, who didn't notice the error and distributed the stamps as normals. These errors were then discovered a few years later among ordinary cheap stamps, as attested by this document.

Prohlášení o nálezu Glasgow Error z roku 1971. Podle autora šlo teprve o třetí nalezený exemplář, který byl nalezen v obvodové knize americké filatelistické asociace (APS) místo obyčejného 6d Kent v dané řadě.

Declaration of the discovery of the Glasgow Error from 1971. According to the author, this was only the third specimen to be found. It was found in a circuit book of the APS in the place of an ordinary 6d Kent in the given series.

Ceny a záznamy

Ceny této *super-rarity* byly vysoké od dob nalezení a očekává se, že stále porostou. *Glasgow Error* byla prodána ze sbírky Sira Gawaine Baillieho v roce 2004 za £24 000; další kus byl prodán v květnu roku 2005 za 29 000 CHF.

Další prodaná *Glasgow Error* známka, která má zachovaný a nikdy nelepený okraj, byla prodána v prosinci roku 2006 za £30 555 společností Grosvenor. Pokud se známka v dnešní době objeví v soukromých sbírkách, stojí rarita přibližně 50 000 USD. Například aukční společnost Burda (ČR) letos dosáhla cenového rekordu díky vydraženému čistému exempláři, a to ve výši 28 000 liber.

Prices and records

Prices of this *super-rarity* have been high for a considerable amount of time and prices are expected to rise. A single stamp from the Sir Gawaine Baillie collection was sold in 2004 for £24,000, and another example was sold in May 2005 for CHF29,000. A marginal never hinged example was sold in December 2006 for £30,555 by Grosvenor. Today, when appearing in private offers, this rarity costs approximately 50 000 USD. A price record for a mint-hinged specimen of £28000 was reached this year at the Burda Auction company from the Czech Republic.

FALKLANDS MYSTERY ERROR

"Wrong Ship" Vignette

Error
In 1964 a handsome bi-coloured set of four stamps was issued to commemorate the 50th Anniversary of the Battle of the Falkland Islands.

Wrong centre
Each of the three low values depicted a ship of the Royal Navy involved in the action. But four years later the philatelic press carried a story that the 6d. value showing the "wrong" ship had been found by a Canadian collector. The stamp had the vignette of H.M.S. Glasgow instead of H.M.S. Kent.

Thieves overlook rarity
Another was discovered by Fred. B. Graham, Jr. of Aurora, Illinois after reading of the "find". He had purchased a set for \$1.25 from a New York dealer for his son.

When his home was burgled in 1968 the thieves took all of his collections but apparently considered his son's ship collection not worth stealing!

Poznámka v aukčním katalogu H.R. Harmer ukazuje, že tyto *chybné známky* byly omylem prodány v aukci základní série v roce 1968. Ve sbírkách byly považovány za běžné známky Kent.

Declaration of the discovery of the Glasgow Error from 1971. According to the author, this was only the third specimen to be found. It was found in a circuit book of the APS in the place of an ordinary 6d Kent in the given series.

MOSKVA NA UKRAJINĚ

Dne 24. února 2022 byl v rámci ruské invaze na Ukrajinu obsazen ruským vojenským námořnictvem Hadí ostrov. Při obsazení mělo podle prvních zpráv zemřít 13 ukrajinských pohraničnicků, kteří se nechtěli vzdát.

Ostrov se nachází přibližně 35 km východně od delty Dunaje, asi 12 námořních mil od rumunského pobřeží. Jako 41 m vysoká bílá skála vyčnívá z moře. Ostrov má průměr asi 600 m, rozlohu 17 hektarů a pobřeží 4 km.

Ve starověku byla tato pevnina nazývána Řeky „Achillův ostrov“, neboť na ostrově byl Achillův chrám a sám bájný Achilles zde měl být pohřben. Jiný řecký název skalnatého ostrova byl Λευκός, tj. „Bílý ostrov“. Tento název převzali Římané, kteří pro ostrov používali jméno Alba, tedy Bílý. Novodobý název *Hadí ostrov*, používaný v ukrajinštině, ruštině, rumunštině, novořečtině (*Fidonisi*) i turečtině pochází od skutečnosti, že na ostrově se vyskytovalo velké množství „vodních hadů“ (užovek), které sem byly zaneseny vodními proudy z dunajské delty.

Nedaleko ostrova byla 14. července 1788 svedena námořní bitva, součást rusko-turecké války (1787–1792), kterou historie nazývá podle řeckého jména ostrova *bitva u Fidonisi*. Ruská černomořská flotila pod velením kontradmirála Marka Vojnoviče přesvědčivě porazila početnější osmanské loďstvo. Od léta roku 1843 je na ostrově vybudován maják vysoký 12 metrů, nacházející se na nejvyšším místě na ostrově a 41 metrů nad vodní hladinou. Na ostrově je vybudováno malé molo pro lodě a heliport pro přistání vrtulníků.

Po porážce Ruska v krymské válce byl Hadí ostrov vrácen Osmanské říši a po rusko-turecké válce v letech 1877–1878 se stal součástí Rumunského knížectví. Součástí následného Rumunského království zůstal až do roku 1947, kdy o něj v důsledku Pařížské mírové smlouvy po druhé světové válce Rumunsko přišlo. V roce 1948 Hadí ostrov daroval rumunský komunistický předák Gheorghe Gheorghiu-Dej Sovětskému svazu. Ukrajina ostrov získala po rozpadu Sovětského svazu. Od té doby leží v jejích teritoriálních vodách. Rumunsko na něj vznášelo nárok u Mezinárodního soudního dvora v Haagu, zatím bezúspěšně. V roce 2009 Mezinárodní soudní dvůr rozhodl ve prospěch Ukrajiny.

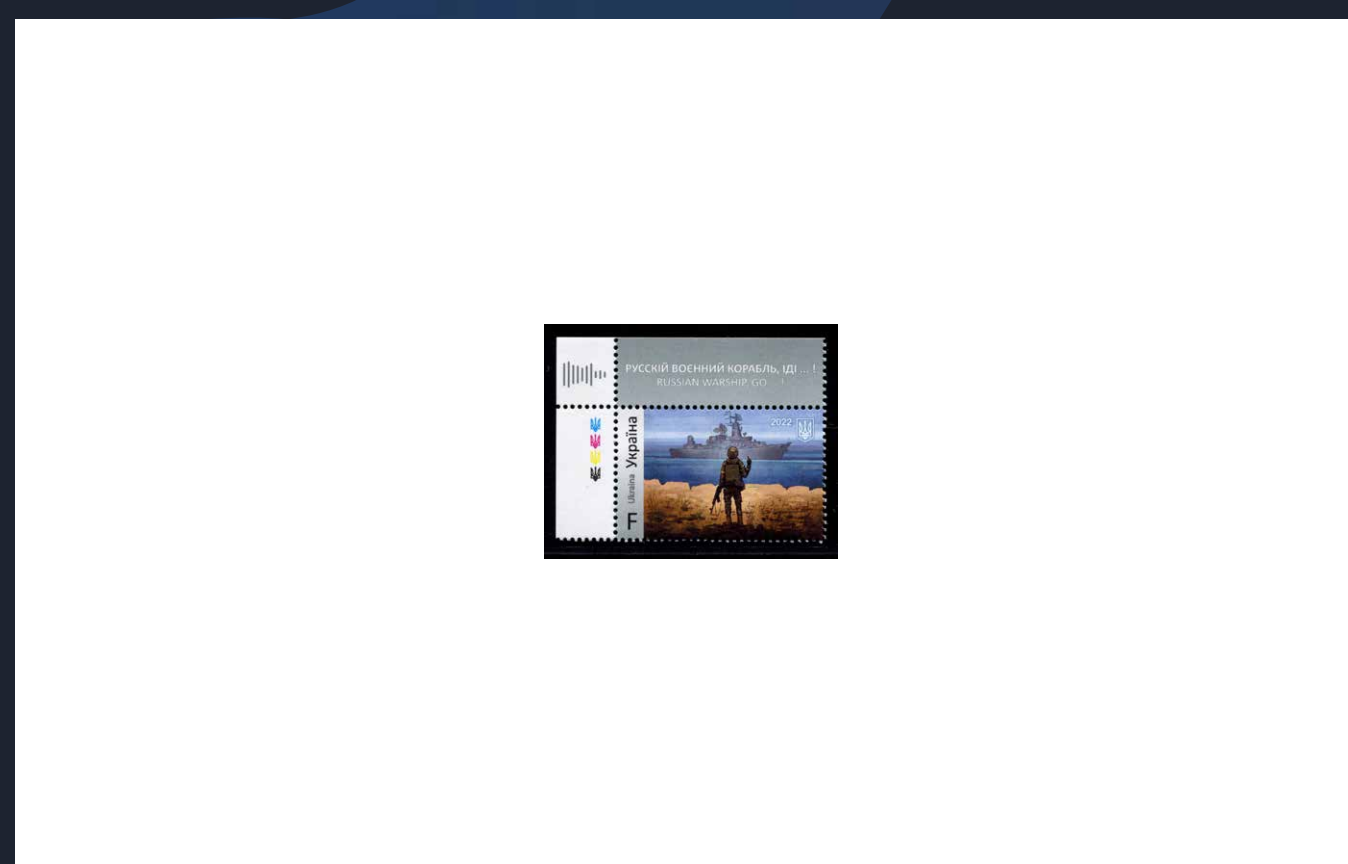
Ruská agrese

Křižník *Moskva* spolu s fregatou *Vladimir Bykov* hned v první den invaze 24. února 2022 vyzvala ukrajinské pohraničnický z Hadího ostrova, aby se vzdali.

Jejich odpověď **«Русский военный корабль, иди на хуй!»** „Ruská válečná loď, jdi do pr..le“ od té doby zlidověla a stala se internetovým memem a synonymem statečného odporu.

Dne 28. února 2022 bylo oficiálně potvrzeno, že pohraničníci přežili a padli do zajetí.

Na počest této události byla vydána známka s námětem jejich hrdinství.

Křižník Moskva

Moskva (Москва) byl raketový křižník ruského námořnictva a vedoucí loď třídy projektu 1164 Atlant, *Slava (Слава)*. Po rozpadu Sovětského svazu přešel do nástupnického ruského námořnictva a roku 1996 byl přejmenován na *Moskva*. Byl vlajkovou lodí Černomořského loďstva a patřil k nejsilněji vyzbrojeným lodím ruského námořnictva.

Dne 13. dubna 2022 byl během ruské invaze na Ukrajinu poškozen a den poté se potopil. Jde o největší válečnou ztrátu lodi ruského námořnictva od útoku Luftwaffe na bitevní loď *Marat* během druhé světové války a první ztrátu vlajkové lodi od potopení bitevní lodi *Kňaz Suvorov* v bitvě u Cušimy během rusko-japonské války. Poslední potopenou válečnou lodí podobné velikosti byl argentinský křižník *ARA General Belgrano* (ex USS *Phoenix* (CL-46)) potopený během války o Falklandy v roce 1982.

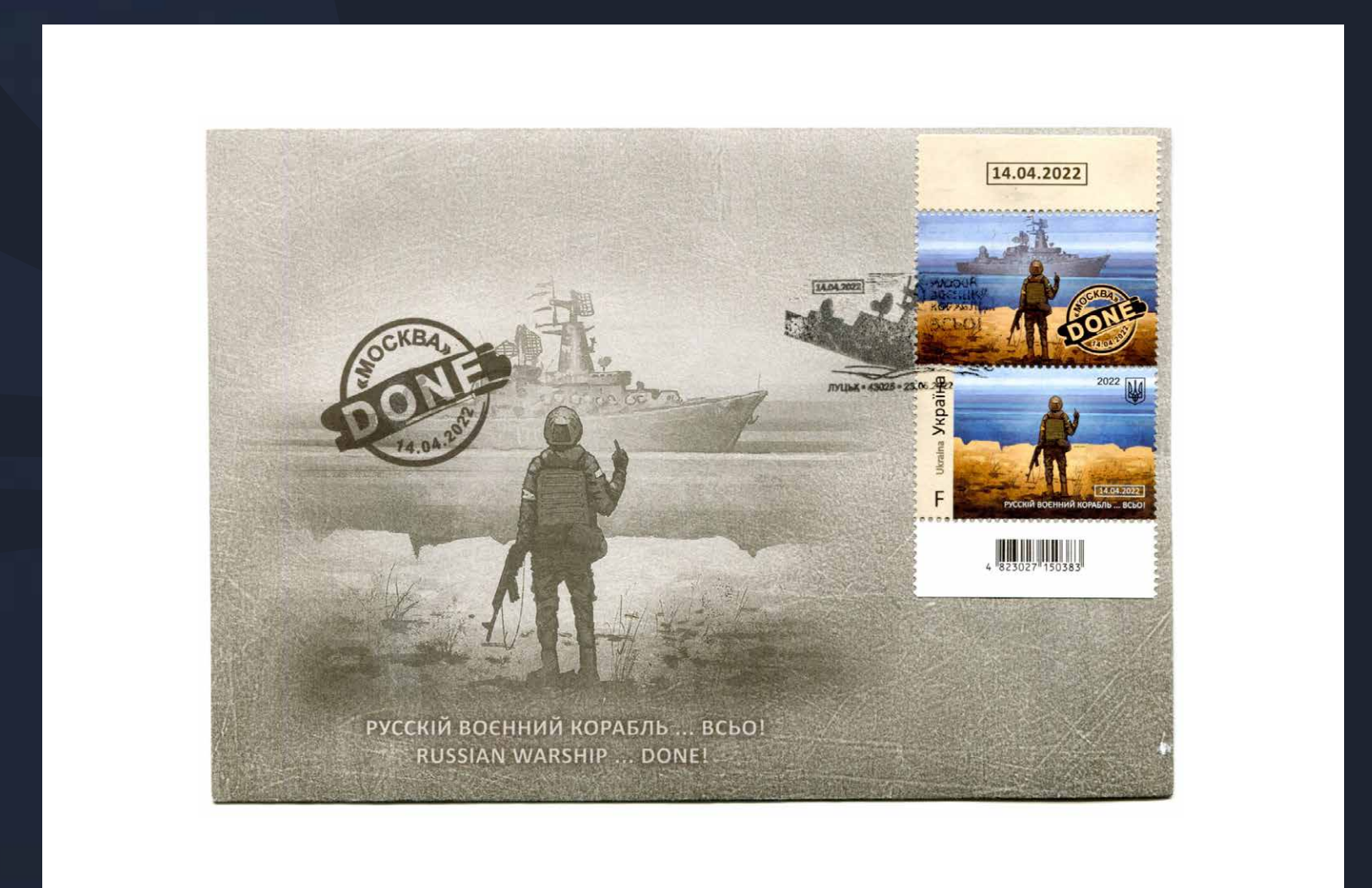
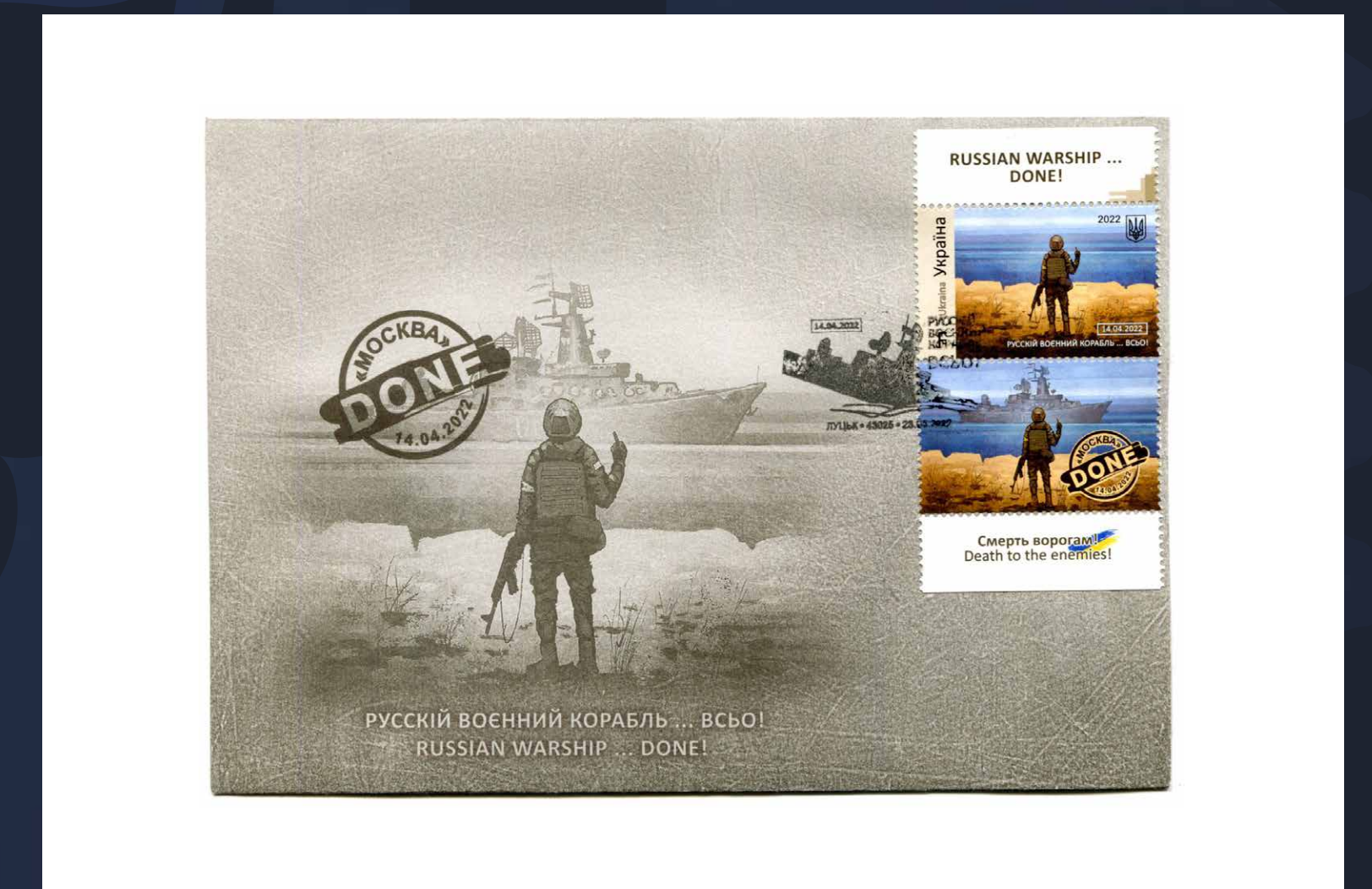
Pro Rusko je to obrovská rána. Jednak symbolická, protože šlo o vlajkovou loď Černomořské flotily a jmenovala se *Moskva*, což znamená prestiž. A z praktického hlediska... Byla to nejvýkonnější loď v Černém moři a sloužila jako protiraketový deštník. Měla chránit další ruské lodě proti případným útokům, ale ukazuje se, že nedokázala ochránit ani sama sebe.

„Kdokoli kontroluje Hadí ostrov, kontroluje také pevninu a do jisté míry i vzdušný prostor v jižní části Ukrajiny“

Šéf ukrajinské vojenské rozvědky
Krylyo Budanov, květen 2022

Tuto událost znázorňuje již širší emise známek, soutisků, FDC a pohlednic, která vychází z původní předlohy

Všechny tyto sběratelské varianty jsou velmi oblíbené; FDC s razítkem potápějící se lodě a zejména aršík jsou vzácné!

Dne 30. června se ruské ozbrojené síly z ostrova stáhly na dvou motorových člunech. Podle ukrajinské strany byly důvodem pro ruský ústup silné dělostřelecké a raketové útoky, zatímco ruská strana své opuštění ostrova označila za „gesto dobré vůle“. Dne 1. července zasáhlo ruské letectvo zbytky opuštěného zařízení na ostrově. Dne 4. července 2022 se na Hadím ostrově vylodila ukrajinská armáda a znovu nad ním vztyčila ukrajinskou vlajku.

Konflikt stále pokračuje. Co dalšího čeká *Moskva* na Ukrajině? A jaký bude námět případné další emise zobrazující odpor Ukrajiny vůči agresi?

